

PROPOSTA DIDÀCTICA PER A LA INCLUSIÓ D'ALUMNAT NOUINGUT D'INCORPORACIÓ TARDANA

***MÀSTER DE FORMACIÓ DEL PROFESSORAT DE SECUNDÀRIA,
BATXILLERAT, FORMACIÓ PROFESSIONAL I ENSENYAMENT D'IDIOMES
(ESPECIALITAT LLENGUA I LITERATURA CATALANA)***

UNIVERSITAT DE BARCELONA

TUTOR: JOAN MARC RAMOS

ALUMNA: MARTA MASANA VINTRÓ

CURS: 2019 – 2020

RESUM

Aquest treball comença contextualitzant la presència d'alumnat nouvingut al sistema educatiu català, el marc legal en el qual s'inscriu i la tasca de l'escola inclusiva com a model integrador d'aquest alumnat, per acabar proposant un model de proposta didàctica integradora dissenyada per a un context específic: alumnat nouvingut d'incorporació tardana, poc nombrós, a l'escola concertada, sense aula d'acollida i amb poc suport lingüístic que fins avui s'ha vist exclòs en la participació de l'assignatura de Llengua i Literatura Catalana.

Com a resposta a aquesta exclusió, en aquest treball es proposa una intervenció didàctica inspirada en les programacions multinivell i basada en el treball cooperatiu que s'exemplifica amb una seqüència didàctica que treballa el gènere periodístic de l'entrevista.

Paraules clau: alumnat nouvingut, inclusió, programació multinivell, integració, treball cooperatiu, atenció a la diversitat.

ABSTRACT

This work begins by contextualizing the presence of immigrant students in the Catalan education system, the legal framework in which they enroll and the work of the inclusive school as an integrative model of these students, to end up proposing a model of integrative didactic proposal designed for a specific context: new students of late incorporation, few in number, in the charter school, without a reception classroom and with little linguistic support that until now has been excluded in the participation of the subject of Language and Catalan Literature.

In response to this exclusion, this paper proposes a didactic intervention inspired by multilevel programming and based on cooperative work that is exemplified by a didactic sequence that works the journalistic genre of the interview.

Keywords: immigrant students, inclusion, multilevel programming, integration, cooperative work, attention to diversity.

ÍNDEX

1.	INTRODUCCIÓ	4
2.	L'ALUMNAT NOUINGUT	6
2.1.	ESTAT DE LA QÜESTIÓ	6
2.2.	L'APRENTATGE DE LA LLENGUA CATALANA	7
2.3.	POLÍTIQUES LINGÜÍSTIQUES	12
2.4.	LES AULES D'ACOLLIDA.....	14
3.	L'ESCOLA INCLUSIVA	15
4.	PROPOSTA D'INTERVENCIÓ	18
4.1.	CONTEXTUALITZACIÓ I JUSTIFICACIÓ DE LA PROPOSTA.....	18
4.2.	OBJECTIUS	21
4.3.	METODOLOGIA.....	22
4.3.1.	Qüestions pràctiques pel que fa a la metodologia.....	23
4.3.2.	Funcionament dels grups cooperatius i del diari de sessió.....	24
4.3.3.	Elaboració de les seqüències didàctiques	26
4.4.	L'AVALUACIÓ.....	27
4.5.	LA SEQÜÈNCIA DIDÀCTICA	30
4.5.1.	Descripció general de la proposta.....	30
4.5.2.	Pla d'experiències d'aprenentatge.....	31
5.	CONCLUSIÓ	36
6.	BIBLIOGRAFIA	37
7.	ANNEXOS	40
7.1.	ANNEX 1.	41
7.2.	ANNEX 2.	43

1. INTRODUCCIÓ

En el primer apartat d'aquest treball, parlaré de l'alumnat nouvingut per tal de contextualitzar-ne l'estat de la qüestió, tot fent referència al concepte, als inicis de la presència d'aquest tipus d'alumnat a les aules catalanes, a com s'han gestionat les mesures educatives des de l'àmbit polític-social, i als recursos que s'han utilitzat i s'utilitzen, encara, per fer front al repte que suposa la presència a les aules de Catalunya d'alumnat provinent de llocs on no es parla la llengua catalana.

A continuació, parlaré de l'escola inclusiva, com a marc contextual d'aquest alumnat nouvingut, tot fent referència específica a l'educació inclusiva en relació a l'alumnat nouvingut que és considerat, des de la perspectiva de l'atenció a la diversitat, com a alumnat amb Necessitats Educatives Especials (NESE) per desavantatges educatius.

I tot això, per acabar proposant l'aplicació d'una metodologia de treball, exemplificada en una seqüència didàctica, inspirada en les tasques multinivell i adreçat a un context amb alumnes nouvinguts que assisteixen a una escola concertada amb un suport lingüístic deficitari i sense aula d'acollida.

D'aquesta manera, els dos primers apartats serviran per donar una visió de la situació entorn l'alumnat nouvingut, i el darrer apartat aportarà una aplicació pràctica en un context determinat d'aquest entorn d'atenció a la diversitat: una escola concertada amb poca presència d'alumnat nouvingut la qual cosa deriva en una atenció lingüística més aviat mins.

Aquest treball sorgeix com a resposta als dos períodes de pràctiques que vaig fer. El primer, durant el mes de novembre i el segon durant els mesos de gener a març, en una escola concertada sense aula d'acollida on s'atén l'alumnat nouvingut amb un suport lingüístic força deficitari en relació al que necessarien. Una experiència que m'ha portat a recercar i elaborar una manera de treballar que afavoreixi la inclusió d'aquests alumnes en una classe de català.

En concret, la proposta que serveix d'exemple està pensada per ser aplicada a un grup de 3r ESO format per trenta alumnes, dels quals quatre provenen de llocs on no es parla el català: Xina, Pakistan, Argentina i Veneçuela.

Aquests quatre alumnes s'han incorporat a les aules un cop ja ha començat el curs i, per tant, són d'incorporació tardana. El noi provinent de la Xina s'hi va incorporar a l'inici de curs, els

nois provinent del Pakistan i de l'Argentina ho van fer just abans de les festes de Nadal, i el noi de Veneçuela ho va fer el mes de gener.

Tots quatre assisteixen a l'aula ordinària i un parell de cops per setmana reben suport lingüístic per part del professor de Dibuix. Durant les classes de català, la seva tasca és anar omplint un dossier de català de nivell A1 mentre la resta de la classe va fent el temari. És a dir, no queden inclosos en l'activitat ordinària de l'aula.

Aquesta manca d'inclusió, ha estat el motor que m'ha portat a fer aquest treball de final de Màster que versa sobre l'alumnat nouvingut, les polítiques lingüístiques que l'envolten i l'escola inclusiva, per acabar elaborant una proposta de seqüència didàctica per ser aplicada en aquest context, i que vol servir d'exemple d'una possible metodologia de treball que es podria aplicar en un context com el descrit amb la finalitat que aquests alumnes tinguin l'oportunitat de sentir-se inclosos durant l'assignatura de Llengua i Literatura Catalana. Una inclusió que pot permetre a l'alumnat autòcton enriquir-se amb la diversitat lingüística que suposa tenir aquests alumnes a l'aula.

El procés d'elaboració d'aquest treball s'ha vist emmarcat en un període força peculiar, el de la pandèmia COVID19, que ha provocat que tot s'hagi hagut de fer de manera confinada i a distància, amb les incerteses, inseguretats i incomoditats que tot això ha comportat. El suport del tutor, el Joan Marc Ramos, a qui agraeixo sincerament la seva dedicació, ha estat fonamental per poder tirar endavant i arribar a presentar aquesta proposta d'intervenció que penso pot ser d'utilitat en contextos com els descrits i que em feia molta il·lusió elaborar.

2. L'ALUMNAT NOUINGUT

2.1. ESTAT DE LA QÜESTIÓ

Primer de tot, establiré la diferència entre els conceptes *d'alumnat nouvingut*, *alumnat d'incorporació tardana* i *alumnat de nacionalitat estrangera* a partir de les fonts consultades. Segons la normativa del Departament d'Ensenyament, es considera *alumne nouvingut* el que s'ha incorporat per primera vegada al sistema educatiu, en un moment posterior a l'inici de l'educació primària, en els darrers vint-i-quatre mesos o, excepcionalment, en els darrers trenta-sis mesos, si procedeix d'àmbits lingüístics i culturals molt allunyats del nostre. Pel que fa al concepte *d'alumne d'incorporació tardana*, la referència normativa es troba a la Llei 1/1998, de política lingüística, quan es diu explícitament que "l'alumnat que s'incorpori tardanament al sistema educatiu de Catalunya ha de rebre un suport especial i addicional d'ensenyament del català". Pel que fa a *alumnat de nacionalitat estrangera*, es tracta d'una circumstància administrativa, que no té res a veure amb la data d'arribada d'aquest alumnat al nostre sistema educatiu. Per tant, fa referència a aquells alumnes que no tenen nacionalitat espanyola, no té a veure amb si parla o no el català, sinó amb una situació administrativa.

Tots els documents consultats que fan referència al fet migratori i, en conseqüència, a l'increment de l'alumnat provinent de països estrangers, coincideixen a assenyalar que l'arribada d'alumnat nouvingut a les escoles, filles i fills d'immigrants extracomunitaris, va començar el curs 1.993-94, a partir de la llei de reagrupament familiar, i que des de llavors ençà hi ha hagut una arribada progressiva cada curs escolar. En la integració d'aquest nou alumnat, com citen les esmentades fonts, l'escola hi té un paper determinant però no és l'únic element capaç d'afavorir l'adquisició de la llengua i la integració a la societat d'acollida de les persones nouvingudes, n'hi ha d'altres com són la ubicació de l'habitatge en el municipi, el municipi, el paper de les famílies, les relacions socials amb l'entorn, etc. (Arnau, 2003; Carbonell, 2006; Gomà i Sánchez, 2005; Vila i Salvat, 2013).

En un estudi de l'any 2005, fet per Plataforma per la Llengua, s'assenyalen alguns dels problemes en relació amb l'atenció a la població escolar, que encara a dia d'avui persisteixen:

- Concentració d'alumnat immigrant a les escoles públiques.
- Incorporació tardana.
- L'absentisme i el fracàs escolar.

- Les dificultats de comunicació amb les famílies nouvingudes.

Els processos d'aprenentatge d'aquests alumnes són més o menys específics i, malgrat és veritat que cal tenir en compte que parteixen d'una història diferent de molts dels seus companys pel que fa a referents culturals, llengües, estils d'aprenentatge..., això no ha de resultar un inconvenient, sinó que cal aprofitar el bagatge propi de l'alumnat per afavorir el procés d'aprenentatge que, en molts sentits, és equiparable al de la resta del grup. I, per tant, moltes de les propostes que es poden fer als nouvinguts es basen en principis que són d'aplicació per a tots (Benit i González, 2007 i 2010; Mayans, 2010 i 2014; Onrubia, 2010; Carbonell, 2006).

Tots els estudis consultats sobre el tema (Gomà i Sánchez, 2005; Benito i González, 2007 i 2010; Mayans, 2010 i 2014; Onrubia, 2010; Baldaquí i Junyent, 2013; Comajoan i Vilà, 2013; Vila, 2013; Mayans i Montés, 2013; Vila i Siqués, 2013; Vila i Salvat, 2013; Departament d'Ensenyament. Servei d'Immersion i Acolliment Lingüístics, 2013), coincideixen a assenyalar el fet que dintre de l'alumnat nouvingut també cal diferenciar el país d'origen, ja que aquesta característica dificulta en major o menor grau l'aprenentatge de la llengua del país de destí, el català en el nostre cas. No és el mateix l'alumne que prové d'un país on es parla una llengua romànica que el que prové d'un on es parla una llengua que té un origen diferent (xinès, àrab, etc.).

Com assenyalen els mateixos estudis, la dificultat específica que han d'afrontar aquests alumnes és que han d'aprendre la llengua que vehicula els aprenentatges i, alhora, els continguts de les matèries. Una dificultat que queda més accentuada en el cas dels alumnes no castellanoparlants.

2.2. L'APRENTATGE DE LA LLENGUA CATALANA

L'alumnat que no té el català com a primera llengua, cal que construeixi coneixement en una llengua que no és la seva i que probablement encara no domina. Aconseguir un nivell necessari per seguir els continguts curriculars és llarg. En el millor dels casos, un alumne d'origen estranger necessitarà quatre anys per aconseguir el nivell dels companys autòctons. Tot i que la major part d'autors parlen de set a deu anys.

Diversos autors (Molina i Maruny, 2004; Navarro i Huguet, 2005; Oller i Vila, 2010; Siqués i Vila, 2007) coincideixen a distingir entre el temps que l'alumnat estranger triga a atrapar els

seus iguals nadius en les habilitats lingüístiques que s'utilitzen en la vida quotidiana i el temps que triga a atrapar-los en les habilitats lingüístiques relacionades amb les activitats d'aprenentatge i ensenyament escolars. Mentre les primeres habilitats lingüístiques triguen al voltant de dos anys a desenvolupar-se, les segones necessiten un mínim de sis anys i, de vegades, molt més.

En el mateix sentit, Cummins (1981) diferencia entre les habilitats conversacionals de la llengua o BICS (*Basic Interpersonal Communicative Skills*) i les habilitats acadèmiques de la llengua o CALP (*Cognitive Academic Language Proficiency*). Les primeres fan referència a les habilitats lingüístiques relacionades amb l'ús de la llengua per regular i controlar les interaccions socials, per tant es desenvolupen en les relacions informals. I les segones, les CALP, es relacionen amb l'ús del llenguatge amb propòsits acadèmics i són totes aquelles habilitats orals i escrites que estan relacionades amb les activitats associades amb el context escolar.

Durant els últims trenta anys s'han dut a terme arreu del món nombroses recerques per estudiar les relacions entre les BICS i les CALP, i sobre algunes de les variables que, segons l'educació bilingüe, incideixen en el desenvolupament d'ambdós tipus d'habilitats en la L2. En aquest sentit, diverses investigacions assenyalen que l'alumnat estranger que té un bon desenvolupament de les CALP en la seva L1 pot accedir sense gaire problemes a aspectes bàsics del domini de la lectura i l'escriptura en L2 però que per arribar a tenir un bon nivell de la llengua de l'escola, cal haver desenvolupat prèviament un cert nivell d'habilitats lingüístiques orals en L2 (Genesee, Lindholm-Leary, Saunders i Christian, 2006).

En resum, dos són els aprenentatges que segueix un alumne d'origen estranger a l'hora d'aprendre una segona llengua: la competència conversacional (BICS) i la competència acadèmica (CALP). La primera s'inicia des del primer moment, amb situacions comunicatives molt lligades al context i a l'acció. La segona s'inicia més tard, quan l'alumne ja ha estructurat una mica la nova llengua. En el moment que és capaç de referir-se a objectes o a situacions no presents, participa en les converses amb varietat d'interaccions i confegeix petits textos, tant orals com escrits, és quan podem parlar de l'inici de la CALP.

Per tant, l'alumnat nouvingut que s'incorpora al llarg de l'escolarització obligatòria no pot accedir a la competència acadèmica si abans no ha desenvolupat la competència conversacional.

Segons Carme Junyent (2010), hi ha al voltant de tres-centes llengües que es parlen actualment a Catalunya. I és en aquest context multilingüe que Junyent considera que cal educar l'alumnat. En aquest sentit, en l'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària (Decret 142/2007, DOGC núm. 4915) s'estableix que "la finalitat de l'educació és aconseguir que els nois i les noies adquireixin les eines necessàries per entendre el món en què estan creixent i que els guiïn en el seu actuar; posar les bases perquè esdevinguin persones capaces d'intervenir activament i crítica en la societat plural, diversa, i en continu canvi, que els ha tocat viure". En els objectius de les àrees de llengua i literatura, a l'educació secundària, un dels primers objectius que es planteja és justament el de "valorar la realitat multilingüe i multicultural de la nostra societat com a font de riquesa personal i col·lectiva", establint-se com a objectiu "valorar la llengua i la comunicació com a mitjà per a la comprensió del món dels altres i d'un mateix, per a participar en una societat plural i diversa com és la del segle XXI, per a l'enteniment i mediació entre persones de procedències, llengües i cultures diverses, evitant qualsevol tipus de discriminació i estereotips lingüístics".

El nostre currículum d'educació a Secundària (i a Primària també) convida a treballar àmpliament la diversitat lingüística tant la que sorgeix dels canvis de la nostra societat com la que hi ha dins de la llengua catalana. En aquest sentit, només cal fixar-se en els continguts referents a la dimensió plurilingüe i intercultural.

L'atenció a aquest alumnat nouvingut apareix emmarcada en el *Pla d'actuació per a l'alumnat de nacionalitat estrangera* establert per la Generalitat de Catalunya (Departament d'Ensenyament, 2003).

Aquest Pla considera tot un conjunt de línies d'intervenció: pla d'acollida, coordinació de serveis, creació i adaptació de materials, formació del professorat, assignació de recursos, elaboració de guies multilingües, etc. Un model d'atenció educativa que té característiques diferents segons l'etapa educativa en la qual s'incorpora l'alumnat en qüestió.

Seguint aquest Pla, el Departament d'Ensenyament va començar a organitzar durant el curs 1998-99 a l'etapa d'Educació Secundària *Tallers d'Adaptació Escolar (TAE)* als centres que ho sol·licitaven, ja fos perquè no disposaven de recursos humans suficients o perquè consideraven que aquest era un model adient per a aquells alumnes.

Tal com descriu l'estudi fet per "Plataforma per la llengua" (2005), els TAE, ubicats en un Institut d'Educació Secundària, acollien entre 15 i 20 alumnes de diversos centres. També hi havia la possibilitat que estiguessin ubicats en el mateix centre quan aquest tingués alumnat

suficient. Eren tallers impartits per dos professors i proporcionaven ensenyaments durant la jornada de matí i tenien una duració màxima d'un curs escolar. Després d'aquest període, els alumnes s'incorporaven a l'aula ordinària.

En el mateix document (2005) s'assenyala com ja aleshores existia, com ara, una gran controvèrsia sobre si els alumnes nouvinguts, amb absència de competència bàsica en la llengua d'instrucció, havien de passar per una fase inicial ubicats en aules separades o havien de ser immediatament incorporats a les aules regulars. El model català, amb la creació dels TAE, va esdevenir un model equidistant entre els dos extrems: aules separades (TAE) i a la vegada integració a les aules regulars des del primer dia. Alguns centres, però, consideraven, i ho fan encara, la plena integració dels alumnes amb els serveis de suport corresponents.

A partir del curs 2004 – 2005 l'administració canvià el model i va passar a posar en funcionament les aules d'acollida (en parlo en un apartat propi, més endavant) dins d'un marc d'actuació més global que es coneixerà amb el nom de "Pla per a la llengua i la cohesió social".

L'educació de l'alumnat nouvingut planteja moltes exigències al professorat, ja que aquests haurien de ser experts en ensenyament de la segona llengua, experts a utilitzar les matèries del currículum com a mitjà per aprendre la llengua i haurien de ser coneixedors i sensibles a la diversitat dels estudiants (cultura, sistemes propis d'escriptura, etc.) i no hi ha hagut un pla de formació previ a l'accés a la docència (*Plataforma per la llengua*, 2005; Benito i González, 2010; Carbonell, 2006; Vila i Salvat, 2013). Les pròpies necessitats immediates han fet que els professors de secundària siguin els qui s'hagin incorporat a l'ensenyament d'aquest grup d'alumnes. Els últims anys s'han fet alguns cursos dedicats a formar en temes d'educació i immigració però la realitat és que continua essent el professorat de secundària el que atén l'educació de l'alumnat nouvingut.

Un dels principals problemes existents en relació amb l'aprenentatge de la llengua és el de la convivència entre el català i el castellà, sobretot a l'àrea metropolitana de Barcelona, on el castellà predomina fora l'escola i és la llengua de contacte majoritària entre els joves. La qual cosa provoca que molts dels alumnes nouvinguts estiguin més immersos en llengua castellana que no pas en llengua catalana, una llengua que queda confinada a l'ús escolar o acadèmic, i que no és d'ús social (Vila i Salvat, 2013).

La situació sociolingüística de Catalunya és, per tant, peculiar en el sentit que presenta una manca de continuïtat entre l'ús de la llengua de l'escola dins i fora de l'entorn social. La llengua vehicular de l'ensenyament formal és el català per a tot l'alumnat, però en molts barris, com ja

he comentat, especialment a les grans ciutats i a les seves àrees metropolitanes, predomina l'ús del castellà. Per tant, en aquests entorns socials els estudiants estrangers tenen més dificultats per desenvolupar nivells de coneixement oral de català que afavoreixin la construcció d'habilitats acadèmiques en L2.

Com he esmentat anteriorment, un dels problemes que pateix l'alumnat nouvingut és l'existència d'un gran desequilibri en la distribució de l'alumnat nouvingut entre la xarxa pública, privada i concertada. Aquest desequilibri és determinant a l'hora de desenvolupar programes lingüístics adreçats a aquest alumnat. Els desequilibris entre xarxes influeixen molt significativament en el projecte educatiu plurilingüe i intercultural (Teasley, 2002; García Castaño y Olmos Alcaraz, 2012).

(Taula 1: composició pública-concertada segons els país de naixement de l'alumne i el país de naixement dels pares, dades agregades (%)) Font: Benito, R; González I. 2007)

(Aquestes dades són antigues en un fenomen com aquest que s'ha disparat durant l'última dècada, però poden donar una idea de com pot haver evolucionat el fenomen d'aquesta composició. En el context durant el qual he elaborat aquest treball, no he pogut trobar dades més properes en el temps per tal de tenir una visió més actual del tema.)

Taula 1

TITULARITAT	PAÍS DE NAIXEMENT DE L'ALUMNAT		PAÍS DE NAIXEMENT DELS PARES	
	ESTAT ESPANYOL	ESTRANGER	ESTAT ESPANYOL	ESTRANGER
PÚBLICA	89,7	10,3	77,4	22,6
CONCERTADA	96,1	3,9	94	6

Algunes investigacions (Benito i González, 2007) adverteixen sobre les conseqüències d'aquest desequilibri, posant especial èmfasi en les conseqüències socials d'aquesta separació. D'altres estudis, també adverteixen sobre la concentració d'alumnat autòcton i nouvingut en desavantatge socio-econòmic junt amb minories ètniques en determinats centres públics i sobre com aquests col·lectius tendeixen a ser agrupats en programes específics diferenciats (González, 2002; Carabaña, 2006). Aquests grups acostumen a presentar majors percentatges d'absentisme, fracàs i abandonament escolar (González, 2002). Fins i tot hi ha evidències de la

situació de desavantatge dintre del sistema educatiu que pateixen els estudiants d'origen immigrant.

En resum, les diferències inter i intra-centre de la xarxa pública, junt amb els desequilibris entre la xarxa privada i concertada, tenen conseqüències negatives, no només de caire acadèmic sinó també socials per a l'alumnat en clar desavantatge social. Segons es desprèn de les investigacions citades.

2.3. POLÍTIQUES LINGÜÍSTIQUES

L'atenció als alumnes estrangers nous, com assenyala Arnau (2005), apareix emmarcada en el *Pla d'actuació per a l'alumnat de nacionalitat estrangera establert per la Generalitat de Catalunya* (Departament d'Ensenyament, 2003) i més endavant en el *Pla d'Acció de Política Lingüística (2004-2005)*.

Aquest Pla (2004 – 2005) considera tot un conjunt de línies d'intervenció: pla d'acollida, coordinació de serveis, creació i adaptació de materials, formació de professorat, assignació de recursos, elaboració de guies multilingües... El model d'atenció educativa dirigit a aquests alumnes té característiques diferents segons l'etapa educativa en la qual s'incorporin.

En un breu recorregut per la legislació en relació a la llengua catalana, per tal de veure en quin marc normatiu el Govern de Catalunya dissenya la seva política lingüística, veiem com a l'Estatut d'Autonomia de Catalunya es determina, en l'article 6, que la llengua pròpia de Catalunya és el català i que és també la llengua normalment emprada com a vehicular i d'aprenentatge en l'ensenyament. La Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística, en l'article 20 defineix la llengua catalana com a pròpia de Catalunya i de l'ensenyament en tots els seus nivells educatius. I la Llei d'educació fixa el règim lingüístic derivat de l'Estat, que en l'article 143.1 estableix que correspon a la Generalitat la competència exclusiva en matèria de llengua pròpia i, per tant, determina el règim lingüístic del sistema educatiu amb la finalitat de garantir la normalització lingüística del català. L'article 35.2 de l'Estatut, que regula el sistema educatiu de Catalunya, garanteix a tota la població escolar, sigui quina sigui la seva llengua habitual en iniciar l'ensenyament, el compliment del deure i l'exercici del dret de conèixer amb suficiència oral i escrita el català i el castellà (a més de l'aranès, en el cas de l'Aran).

La llei orgànica d'Educació (LOE 2/2006) dintre del Capítol I, referint-se a l'alumnat amb necessitats de recolzament educatiu, regula qüestions referents a la incorporació tardana de l'alumnat (articles 78 i 79). Durant l'escolarització obligatòria, la LOE (2/2006) estableix que *les Administracions garantiran i afavoriran la incorporació de l'alumnat que s'incorpori tardanament al sistema educatiu espanyol. La incorporació d'aquest alumnat es portarà a terme tenint en compte les seves necessitats educatives segons la seva edat i el seu historial acadèmic oferint el recolzament necessari.*

La Llei 12/2009 d'educació, reforça la importància del català i el seu aprenentatge com a llengua pròpia de Catalunya i factor d'inclusió social, i fa una aposta per la potenciació del plurilingüisme a les escoles assegurant, com a mínim, un bon nivell d'aprenentatge d'una tercera llengua d'acord amb el que estableix l'article 44.2 de l'Estatut.

El decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius, estableix que aquests tenen la responsabilitat de la gestió de les llengües mitjançant el seu projecte lingüístic.

I, finalment, el Decret 150/2017, de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu, a l'article 1, preveu un conjunt de mesures i suports destinats a tots els alumnes, amb la finalitat d'afavorir el seu desenvolupament personal i social i perquè avancin en l'assoliment de les competències de cada etapa educativa i la transició a la vida adulta, en el marc d'un sistema educatiu inclusiu.

És, doncs, a partir d'aquest marc normatiu, com he esmentat més amunt, que el Govern de Catalunya dissenya la política lingüística educativa amb l'objectiu de dotar els alumnes d'una competència comunicativa sòlida.

El model lingüístic de Catalunya articula l'atenció a l'alumnat d'origen estranger en un itinerari que comença amb l'acollida inicial, continua amb l'aula d'acollida i, un cop assolida la competència comunicativa conversacional s'ha d'implementar amb suports a l'aula ordinària, de manera que es garanteixi l'èxit educatiu de tot l'alumnat.

Per tant, com es desprèn d'aquest model, els centres educatius han de preveure l'atenció personalitzada a l'alumnat d'origen estranger i, en particular, l'atenció lingüística que li permeti iniciar o continuar el procés d'aprenentatge de les dues llengües oficials. En el projecte educatiu de centre i en els documents que el desenvolupen i concreten, s'hi ha de recollir quina és l'atenció específica que ha de rebre aquest alumnat per tal d'incorporar-lo activament, el més aviat possible, a la dinàmica ordinària del centre. Es tracta de construir,

segons diu el model lingüístic, centres educatius inclusius, en els quals es facin actuacions per aconseguir una educació que garanteixi la igualtat d'oportunitats (*El model lingüístic del sistema educatiu de Catalunya*. Generalitat de Catalunya, 2018).

2.4. LES AULES D'ACOLLIDA

L'acollida, com la defineix Carbonell (2006), és el conjunt sistemàtic d'actituds i actuacions que el centre educatiu posa en funcionament per acompanyar els nous membres de la comunitat educativa. Per fer-ho, una de les coses que cal fer és l'elaboració d'un Pla d'Acollida que defineixi els processos a seguir durant l'arribada de nous membres de la comunitat escolar (alumnes, professorat, famílies, PAS, etc.) i ha de crear una estructura organitzativa que permeti plantejar l'acollida com un procés gradual i seqüenciat en el temps (Carbonell, 2006).

L'aula d'acollida, com indica el Departament d'Ensenyament en el document "*El model lingüístic del sistema educatiu de Catalunya*" (2018), és el recurs específicament dissenyat per atendre als alumnes nouvinguts en el moment de la seva incorporació al sistema educatiu a Catalunya en els centres que compten amb un nombre significatiu d'aquest tipus d'alumnat. És una aula oberta que promou l'aprenentatge de la llengua en el context d'una escola inclusiva, ha d'adaptar el currículum a les necessitats d'aprenentatge en funció de les característiques de cada alumne, i ha de formar part dels processos de reflexió pedagògica i del Projecte Lingüístic.

El mateix document indica que els grups i els tutors de referència de tots els alumnes de l'aula d'acollida són els de les aules ordinàries i que la funció d'aquest recurs és proporcionar als alumnes nouvinguts la competència comunicativa inicial necessària per relacionar-se en l'àmbit escolar i, posteriorment, per assolir el llenguatge acadèmic i atendre els aspectes emocionals, relacionals i d'integració social i escolar que són igualment indispensables per garantir el seu èxit acadèmic i la seva adaptació.

Els objectius establerts per a les aules d'acollida són els següents (segons queda recollit en "*El model lingüístic del sistema educatiu de Catalunya*", 2018):

- Proporcionar una atenció personalitzada de qualitat.
- Donar resposta als aspectes emocionals que formen part dels processos d'acollida i integració en una nova societat.

- Iniciar l'aprenentatge intensiu de la llengua catalana, proporcionant una competència comunicativa bàsica (A2).
- Ajudar a passar de la competència conversacional al llenguatge acadèmic per facilitar l'accés al currículum ordinari.

El Departament d'Ensenyament té desenvolupades diverses eines d'avaluació per conèixer el nivell de llengua i acadèmic de l'alumnat nouvingut. Una d'elles consisteix en unes proves d'avaluació inicial en dinou llengües, que ajuden al professorat en el primer moment de l'acollida a conèixer el nivell de l'alumne en la seva llengua familiar o d'escolarització, el coneixement de l'alfabet llatí i també el nivell d'assoliment de les competències bàsiques en matemàtiques.

L'estructura de les aules d'acollida és flexible i respon sovint a les possibilitats organitzatives de cada centre, dels recursos disponibles per a l'atenció a la diversitat i del volum d'alumnat nouvingut que requereix d'aquesta atenció diferenciada (Departament d'Ensenyament, 2018).

Aquesta és la contextualització pel que fa a l'alumnat nouvingut, les polítiques lingüístiques que envolten la seva inclusió a l'educació catalana, i els recursos que des del govern s'han dissenyat per atendre aquest alumnat. Un alumnat que s'incorpora al sistema educatiu català en el marc d'un model d'escola inclusiva.

3. L'ESCOLA INCLUSIVA

El preàmbul de la Llei d'Educació 12/2009, del 10 de juliol, exposa la necessitat d'adequar l'activitat educativa per atendre la diversitat de l'alumnat i l'assoliment d'una igualtat d'oportunitats i d'accessibilitat. Com un dels principis rectors del sistema educatiu català, s'inclou "la cohesió social i l'educació inclusiva com a base d'una escola per a tothom". I l'articulat d'aquesta llei recull que l'atenció de tot l'alumnat es regeix pel principi d'inclusió, i en defineix els criteris d'organització pedagògica que han de facilitar l'atenció educativa de tots els alumnes i, en particular, d'aquells que poden trobar més barreres en l'aprenentatge i participació.

D'altra banda, la Llei 14/2010, del 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència, en concordança amb la Llei d'educació, parteix del principi que es tracta d'una

responsabilitat de tota la ciutadania i de tots els poders públics i regula els drets i les mesures de protecció per als infants i adolescents, fent atenció als més vulnerables i als que troben limitacions o barreres per al desenvolupament o la participació. De la mateixa manera, l'OCDE (2007) afirma que les circumstàncies individuals i socials no haurien de suposar un obstacle per a l'èxit educatiu. I la UNESCO (2009) es pronuncia en la mateixa direcció amb les directrius que estableix en matèria de polítiques d'educació inclusiva.

En la mateixa línia, l'Agència Europea per a les Necessitats Especials i l'Educació Inclusiva (2011) va actualitzar les seves recomanacions als governs dels països membres assenyalant els principis bàsics que han de presidir la política educativa en l'àmbit de l'educació inclusiva. Uns principis que parteixen de la base que tots els infants poden aprendre, que tenen dret a participar en tots els aspectes de la vida escolar, que han de rebre un currículum rellevant a les seves necessitats i els recolzaments que requereixin per tal de garantir els seus aprenentatges i la seva participació.

En aquest context, el 2015, la UNESCO elaborà un informe titulat "Repensar l'educació" on es revisaven i desenvolupaven aquestes directrius internacionals i s'adaptaven als nous reptes del segle XXI, tot insistint en la importància cabdal de l'educació inclusiva com a pilar fonamental per promoure la inclusió social de totes les persones en tots els àmbits de la vida.

Així mateix, el decret 150/2017 estableix un nou marc de referència per tal que els centres del Servei d'Educació de Catalunya, i la comunitat educativa en general, puguin seguir avançant en la línia de l'educació inclusiva. I en l'article 12 d'aquest decret es fa especial esment als alumnes nouvinguts que s'incorporen tardanament al sistema educatiu a Catalunya, en el sentit que cal elaborar un pla de suport individualitzat (PI) per a aquests casos.

En aquest marc legal és en el que s'emmarca l'escola inclusiva que es diferencia dels enfocaments educatius més tradicionals per una sèrie de canvis que han anat tenint lloc en el transcurs dels anys, si bé no de manera igual arreu dels territoris (Mauri, 2010). Sí que és cert que l'opció per a una educació inclusiva s'ha anat obrint pas des de fa gairebé vint anys, i que la societat ha anat canviant la consideració de la *diferència* des d'una actitud segregadora, cap a una basada en la inclusió social de totes les persones. Però tot i que s'ha fet un llarg camí, el panorama general continua essent força divers ("*Educació inclusiva i nou currículum*", 2010).

Com exposa Mauri (2010), l'opció per l'educació inclusiva pren tot el seu sentit en el marc d'una proposta d'educació comprensiva. Aquesta opció està basada en el convenciment, compartit entre totes les persones implicades, que determinades intencions educatives o

objectius educatius els han d'aconseguir tots els alumnes. Desenvolupar una proposta educativa de caràcter comprensiu comporta la concreció d'un marc de mesures globals legals i de mesures curriculars que integrin el principi d'ensenyament adaptatiu com una de les característiques vertebradores.

Una de les eines bàsiques per a la concreció d'una educació inclusiva és el currículum i el currículum actual que tenim a Catalunya facilita l'educació inclusiva per la seva organització en competències. Entenent com a competències la capacitat de mobilitzar conjuntament diversos coneixements per actuar de manera eficaç en contextos i situacions diferents o fer front a problemes (*"Educació inclusiva i nou currículum"*, 2010).

Booth (2002) destaca que l'educació inclusiva està constituïda per un cos de valors que impregna tant la cultura, com les polítiques educatives i les pràctiques d'ensenyament – aprenentatge que permeten assegurar que totes les persones, independentment del seu origen socioeconòmic i cultural i de les seves capacitats innates o adquirides, tinguin les mateixes oportunitats d'aprenentatge en qualsevol context educatiu, alhora que es contribueix a generar societats més justes i equitatives.

En conclusió, i tal com es desprèn de tot el que he explicat fins aquí, és en aquest àmbit d'escola inclusiva on l'alumnat nouvingut ha de ser inclòs. Un alumnat nouvingut que per les seves característiques, àmpliament detallades en l'apartat 1, respon al perfil de divers i, per tant, és inclòs en l'atenció a la diversitat.

Un alumnat que, per llur incorporació tardana al sistema educatiu, presenta unes necessitats educatives especials i que es troba amb dues variables que afecten tant a l'entorn com a l'àmbit escolar:

- a) El poc coneixement de la realitat de Catalunya que tenen molts immigrants i la percepció de la poca necessitat de l'ús de la llengua catalana per a la vida diària.
- b) L'actitud lingüística de part de la gent del país, que renunciem sovint a l'ús de la llengua pròpia, traient així l'oportunitat d'utilització del català a les persones nouvingudes.

L'àmbit escolar presenta, també, unes variables de les quals en dependrà l'èxit o el fracàs de la inclusió d'aquest alumnat. Aquestes variables presenten una sèrie de punts forts i de punts febles que han estat assenyalats pel Departament d'Ensenyament (2006). (*Taula 2*).

Taula 2

PUNTS FORTS	PUNTS FEBLES
Professionalitat de mestres i professorat.	Escassa formació específica del professorat.
Experiències reeixides.	Dificultat de coordinació dels diferents serveis.
Flexibilitat del currículum i el concepte de competències bàsiques.	Manca de materials curriculars adaptats.
Activitats complementàries extraescolars.	Mancances econòmiques de bona part del col·lectiu nouvingut.
Introducció progressiva de serveis de suport.	Cost econòmic de les actuacions.
	Desconeixement de la llengua catalana per part de l'alumnat nouvingut.
	Desconeixement de la llengua i dels trets culturals de l'alumnat estranger per part del professorat.
	Els dèficits educatius d'una part d'aquest alumnat nouvingut.

I és en aquest context, d'escola inclusiva i d'alumnat nouvingut que s'insereix la proposta de l'apartat 4. Una proposta elaborada i pensada per ser aplicada en un context inclusiu amb alumnat nouvingut.

4. PROPOSTA D'INTERVENCIÓ

4.1. CONTEXTUALITZACIÓ I JUSTIFICACIÓ DE LA PROPOSTA

Com he assenyalat a la introducció, la proposta que plantejo parteix del següent context: educació secundària en una escola concertada amb poca presència d'alumnat nouvingut. Un alumnat que, en línies generals, suposa un 7% de l'alumnat total.

Per tal d'elaborar la proposta d'exemple agafo com a referència un grup 3r ESO que està format per trenta alumnes, quatre dels quals, són nois de quatre orígens diferents: Pakistan, Argentina, Veneçuela i Xina. Tots quatre són d'incorporació tardana i han començat aquest curs 2019-20.

L'escola no disposa d'aula d'acollida i el suport lingüístic que reben consisteix en unes classes de reforç que imparteix el professor de dibuix unes hores a la setmana. Són hores que no estan ben definides i que depenen de la disponibilitat del professor. Tot i que acostuma a ser d'unues dues hores a la setmana.

Els alumnes provinents del continent americà parlen castellà, la qual cosa facilita la seva inclusió en el grup però, la resta, agafant sempre com a referència el grup de 3r ESO esmentat, parlen o bé xinès, en el cas del noi provinent de la Xina, o bé urdú i anglès en el cas del noi provinent del Pakistan. El fet de parlar anglès facilita, en aquest cas, una mica més llur integració. Per tant, i prenent de referència aquest model, podem dir que l'alumnat que té com a llengua d'origen el castellà viu l'escola de manera més integrada que no pas els qui tenen una llengua d'origen diferent a la del castellà (xinès i urdú, en aquest cas).

La manera d'atendre la diversitat a l'assignatura de Llengua i Literatura Catalana és la mateixa durant tota l'Educació Secundària: els alumnes nouvinguts segueixen un dossier de nivell A1 de llengua catalana que no té res a veure amb el que fa la resta de la classe. El treball d'aquest dossier és responsabilitat absoluta dels nois, no se'ls fa cap seguiment ni se'ls estimula a acabar-lo. I, en el cas que l'acabin, no se'ls retorna corregit. Aquesta manera de fer, desvetlla poc interès per part de l'alumnat que acaba passant l'hora de classe amb absolut desinterès i amb una desconexió total.

A l'aula seuen amb companys autòctons que quan els ho demanen els donen un cop de mà. Però això passa poques vegades perquè, com he comentat, mostren un gran desinterès i el més habitual és que els nois no treguin el dossier en tota l'estona que dura la classe.

En cas que sí el treballin, com que a l'escola es treballa amb iPod, i alguns d'ells en tenen, treballen el dossier de manera autònoma amb l'ús dels traductors diversos disponibles a Internet. De tota manera, com he assenyalat, la seva tasca depèn del seu interès i de les seves ganes, i l'aprofitament del dossier és molt minso.

Per tant, durant les classes de Llengua i Literatura Catalana, aquests alumnes queden exclosos de les tasques ordinàries i, per extensió, dels seus companys. I malgrat que, de moment, aquests alumnes no seran avaluats de l'assignatura de Català perquè és el seu primer any a

Catalunya, el curs vinent, si tot va bé, cursaran 4rt ESO i d'aquí difícilment podran passar, per exemple, a Batxillerat amb el nivell de català que assoliran si segueixen a aquest ritme. I encara que repetissin curs, el nivell de català, amb el procediment que se segueix és difícil que arribi a ser el d'un A2, que seria el nivell desitjable per un segon any d'estada al país.

Un alumnat que, com assenyala Cummins (1983), viu una situació de submersió ja que, a diferència d'un programa d'immersió en el qual tots els alumnes començarien amb un coneixement nul o gairebé de la llengua de l'escola, aquests quatre alumnes estan barrejats amb alumnes la llengua principal dels quals és la de l'escola i aquest desconeixement és tractat com un signe acadèmic limitat, a banda que llur capacitat intel·lectual a les hores de català, es veu significativament minvada a ulls de la resta. Un alumnat que sovint es frustra per les seves dificultats de comunicació amb la professora (Swain, 1983) i que no rep cap reconeixement envers la seva llengua i la seva cultura durant l'assignatura de Llengua i Literatura Catalana.

Aquesta situació de desigualtat i exclusió m'ha portat a plantejar-me una manera de treballar amb unes línies d'actuació que siguin inclusives i que atenguin la diversitat lingüística a les classes de Llengua i Literatura Catalana en un context com el descrit. Una metodologia que persegueix dos objectius correlacionats entre ells i que són:

- a) Que els alumnes nous puguin participar de l'aprenentatge junt amb la resta de la classe, encara que les seves tasques no siguin avaluades de manera certificativa.
- b) Que l'alumnat autòcton pugui fer un treball de reflexió metalingüística, amb el reconeixement del que suposa la diversitat lingüística com a font de riquesa.

Per tant, l'objectiu d'aquesta proposta és doble: és una proposta d'integració i és, també, un treball de reflexió metalingüística.

La línia d'actuació que proposo és la de treballar amb una programació multinivell combinada amb el treball cooperatiu, ja que entenc que són dues eines adequades i pertinents per procurar l'atenció a la diversitat en el sentit d'incloure aquest alumnat nouvingut al funcionament ordinari de l'aula i que permeti el treball de diversitat lingüística que es persegueix.

El que plantejo és treballar amb una programació basada en seqüències didàctiques en un context d'aula multinivell que serveixi per atendre a la diversitat, que permeti fer un treball d'aula ordinari i que doni l'opció, també, de treballar la diversitat lingüística, ja que és un tema que ofereix moltes possibilitats, tant de relació amb altres coneixements com de desenvolupament de capacitats dels alumnes, tal com assenyalen Baldaquí i Junyent (2013). I

aquest treball sobre la diversitat lingüística vull que permeti treballar una actitud que hauria de ser de respecte envers totes les llengües i d'adhesió respecte a la llengua catalana, amb l'objectiu que serveixi per millorar les actituds i els usos lingüístics dins d'un procés de maduració personal i del grup de classe (Junyent, 2013).

Per tant, proposo un ensenyament multinivell basat en la premissa que una lliçó s'ha d'ensenyar al conjunt de la classe (Schultz i Turnbull, 1984). Un tipus d'ensenyament que he escollit perquè es basa en promoure la inclusió i la integració ja que permet que el professor planifiqui una programació per a tots els alumnes. Un ensenyament que significa (Collicott, 2000):

- Considerar els estils d'aprenentatge dels alumnes a l'hora de planificar mètodes de presentació.
- Fer-los participar mitjançant preguntes adreçades a nivells diferents de raonaments (taxonomia de Bloom: conèixer-comprendre-aplicar-analitzar-avaluar-crear).
- Reconèixer que les tasques s'han d'ajustar a les expectatives d'alguns alumnes.
- Acceptar que aquests mètodes tenen el mateix valor.
- Avaluar els alumnes a partir de les seves diferències individuals.

La seqüència didàctica que proposo com a exemple de línia d'actuació, i que he elaborat com a model a partir del material que vaig elaborar per a la meva intervenció a les Pràctiques II, pretén exemplificar la manera d'iniciar el treball en una l'aula amb un context com el que he descrit.

4.2. OBJECTIUS

Amb aquesta manera de fer busco que el professorat pugui treballar amb una aula de característiques similars a la descrita tot seguint els següents objectius:

1. Integrar l'alumnat nouvingut durant les classes de Llengua i Literatura Catalana, en el seu primer any a l'aula de Secundària.
2. Crear una situació d'aprenentatge significativa i inclusiva on puguin treballar de manera conjunta alumnes de diferents nivells en el coneixement de la llengua.
3. Facilitar un espai de reflexió metalingüística per part de l'alumnat.
4. Proposar activitats que permetin als alumnes conèixer vocabulari d'altres llengües.

5. Acompanyar l'alumnat per tal que aprengui a valorar la diversitat lingüística com a font de riquesa.
6. Apropar l'alumnat nouvingut als continguts curriculars de Llengua i Literatura Catalana, quan aquests encara no són avaluables.

És important assenyalar, per entendre bé el nivell d'intervenció que plantejo, que aquests alumnes en el moment que es proposa aquesta intervenció didàctica no són avaluats i tenen un nivell de llengua catalana per sota de l'A1. És important tenir en compte aquestes circumstàncies per tal d'elaborar tasques que els resultin assimilables (és a dir, que per llur dificultat no els faci defugir-les) i, a la vegada, prou engrescadores i integradores per captar el seu interès. Es podria córrer el risc que si el nivell els resultés massa difícil i allunyat dels seus coneixements, fracassaria la consecució dels objectius perseguits, ja que els alumnes podrien viure-ho com una frustració.

4.3. METODOLOGIA

Plantejo una metodologia de treball coherent amb les reflexions dels apartats 1 i 2: ha de ser inclusiva, vivencial, participativa, ha de tenir en compte la realitat lingüística de l'alumnat i ha d'ajustar-se a les polítiques lingüístiques del moment.

Per tal que el paper de l'ensenyant sigui el de facilitar la tasca de construcció del coneixement, es dissenyen i s'aporten un seguit d'activitats que pretenen posar en contrast les idees prèvies de l'alumnat amb la diversitat del món real. Aquest conflicte cognitiu permetrà als alumnes ampliar i reestructurar el seu coneixement sobre les realitats lingüístiques i, gradualment, generar adhesió a la llengua pròpia i de respecte i interès respecte a la resta de llengües i cultures.

Com proposa Guasch (2010), plantejo construir ponts *didacticosociolingüístics* basats en aquests quatre àmbits relacionats amb la sociolingüística:

- El processament de l'ús de les diferents llengües que saben els individus.
- El coneixement de les situacions discursives i dels gèneres del text.
- La continuïtat entre ús lingüístic i reflexió metalingüística.
- El coneixement de la diversitat lingüística.

4.3.1. Qüestions pràctiques pel que fa a la metodologia

La classe es dividirà en set grups cooperatius. Cinc grups de quatre alumnes i dos grups de cinc alumnes. Els alumnes nous, quatre en total, formaran part d'un grup cooperatiu cadascun. És a dir, estaran separats entre ells. I cada grup cooperatiu s'organitzarà per tal de tenir els següents càrrecs:

- Portaveu: serà l'encarregat d'expressar en veu alta allò que calgui quan calgui.
- Observador: serà l'encarregat de prendre nota de tot allò que veu que passa. Preferiblement aquest càrrec se li demanarà de fer a l'alumne nouvingut, en el cas que n'hi hagi al grup. La manera de prendre nota pot escollir-la l'alumne (pot ser escrita, dibuixada, amb auca, etc.)
- Responsable: serà l'encarregat de posar ordre, estimular la tasca i tenir-la a punt per a la seva entrega.
- Secretari: serà qui anotarà per escrit la tasca i portarà un diari on anotarà què és el que han après en cada sessió.

Als grups de cinc, el càrrec d'observador l'ocuparan dues persones i faran el recull del que observin amb dos mètodes diferents que escolliran ells mateixos (escrit, il·lustrat...).

Aquests càrrecs seran rotatius i canviaran cada sessió, a excepció feta del d'observador en el cas de l'alumnat nouvingut, que es mantindrà mentre duri la seqüència didàctica. En acabar-la, es valorarà canviar el càrrec de l'alumnat nouvingut en funció de llur evolució.

Pel que fa als materials que s'entregaran a l'alumnat nouvingut, es pretén que es combini el material bilingüe català-llengua pròpia (xinès, urdú, etc.) amb material únicament en català però de fàcil accés a través de traducció per mitjà de l'iPod i de l'ajut dels companys. En aquest sentit, el Departament d'Educació disposa d'un servei de traducció i de mediació intercultural amb el qual he contactat per conèixer com funciona el tema de les traduccions a les escoles (en aquest cas, l'urdú i el xinès). La resposta ha estat que ells treballen a nivell municipal i que no tenen pressupost pel tema de les escoles. M'han derivat a un servei privat de traducció que sí treballa amb escoles, i després de contactar-hi, m'han informat de com funciona: s'envia l'arxiu que es vol traduir, avaluen quants dies trigarà i si s'hi està d'acord, es procedeix a realitzar la traducció en el termini pactat, a un preu de vint-i-vuit euros la pàgina.

En el cas de l'idioma xinès existeix, també, una associació sense ànim de lucre que té conveni amb el Departament d'Educació i que fa traduccions escrites, l'Associació sociocultural La

Formiga, amb qui he contactat via mail per saber si podrien fer el servei de traducció del material necessari, però en el moment d'acabar aquest TFM no s'ha obtingut resposta, ja que l'entitat està tancada des de l'inici de la pandèmia COVID19.

Altres recursos per tal d'obtenir les traduccions són traductors en línia que estan pensats com a eina per a l'alumnat nouvingut i que utilitzen alguns centres amb una alta concentració d'alumnat nouvingut (www.logos.it; www.chino-china.com, etc.).

En tot cas, serà l'escola qui s'haurà de pronunciar, en última instància, sobre quin recurs de traducció utilitzar.

4.3.2. Funcionament dels grups cooperatius i del diari de sessió

Els grups cooperatius canviaran cada vegada que es canviï de seqüència didàctica, per tal de donar a l'alumnat el màxim d'opcions d'intercanvi personal i lingüístic.

Pel que fa al "Diari de sessió" serà un diari que portarà el grup cooperatiu. Es farà un diari per cada seqüència didàctica i grup. Com he assenyalat en l'apartat anterior, l'encarregat de portar aquest registre serà la persona que ocupa el càrrec de secretari i haurà de contenir la següent informació:

Títol: cada grup cooperatiu escollirà un títol pel seu diari. Pot ser un títol relacionat amb el tema de la seqüència didàctica, pot ser el títol "què hem après", o qualsevol altre títol que tingui relació amb el contingut de la seqüència didàctica i l'aprenentatge.

El títol es posarà en català i en la llengua de l'alumne nouvingut que estigui al grup. En el cas dels tres grups que no tenen alumne nouvingut se'ls demanarà que el títol el posin en català i en una altra llengua que ells escullin d'entre les proposades d'un llistat que se'ls donarà (una llengua romànica que no sigui ni català ni castellà, àrab, amazic o una llengua germànica, que no sigui l'anglès).

Data: com que cal portar un registre diari, és important posar la data cada dia en iniciar la sessió. La data tindrà el format *dia de la setmana, número (amb lletres), mes (amb lletres) i any (amb números)*. Tant el dia de la setmana, com els números i els mesos es demana que siguin escrits amb lletres perquè, igual com es farà amb el títol, caldrà posar-ho en les dues llengües presents al grup.

Registre: on es faran constar els continguts apresos durant la sessió, tot donant resposta a les següents preguntes:

1. Què hem treballat avui?
2. Com ho hem treballat?

S'hi farà constar, també, una reflexió de mínim quatre línies on es valorarà la qualitat i la quantitat de la feina feta durant la sessió.

I hi haurà un apartat de diversitat lingüística en el qual l'alumne nouvingut anotarà les paraules noves que ha après durant la sessió. Aquestes paraules es registraran al diari en català i en la seva corresponent traducció a la llengua de l'alumne.

Per acabar, el grup consensuarà una nota d'actitud. És a dir, s'autoavaluaran cada dia i al final de la seqüència didàctica es farà la mitja de les notes que s'han anat posant.

Aquest diari es tancarà el darrer dia amb una valoració escrita per part de l'alumnat autòcton de què li ha suposat treballar amb l'alumne nouvingut i amb una reflexió per part de l'alumne nouvingut de què li ha suposat treballar amb els seus companys. Aquesta reflexió la farà en la seva pròpia llengua i, posteriorment, entre tots els del grup intentaran traduir-la.

Finalment, el darrer dia de la seqüència didàctica, els grups posaran en comú les anotacions del diari, tot seguint l'estructura que es detalla a sota, i, en acabar, s'entregarà a la professora per a la seva revisió i recollida de les notes.

Estructura per a la posada en comú:

- Quin títol hem posat i per què.
- Quina altra llengua hem utilitzat pel títol. (En el cas dels grups que hagin escollit ells una llengua forana, hauran d'argumentar perquè han triat aquesta i no una altra).
- Resum del que ha suposat treballar amb l'alumne nouvingut (dificultats, aprenentatges, què ens ha agradat més, què ens ha agradat menys).
- Resum/reflexió de què li ha suposat a l'alumne nouvingut treballar amb els companys (en la seva llengua i, si s'anima pot fer-ho en català).
- Què és el que els ha agradat més de tot el que han fet durant la seqüència didàctica.

4.3.3. Elaboració de les seqüències didàctiques

Les seqüències didàctiques, que giraran entorn del tema que el docent decideixi, tindran en compte la manera d'incloure les llengües pròpies dels alumnes nouvinguts presents a l'aula.

Es tracta de pensar en maneres de com i què pot aportar l'alumnat nouvingut a les tasques que es proposen i de què i com pot aprendre, intentant que les activitats siguin el més semblants possibles a les de la resta d'alumnes.

En aquest sentit, la proposta de millora i que penso que és abordable des del centre es fonamenta en dues línies d'actuació:

- a) L'aula ordinària i la introducció de pràctiques inclusives en seran els focus bàsics de la intervenció.
- b) Una introducció progressiva d'estratègies didàctiques, aprofitant les potencialitats que presenta l'actual currículum per competències.

Per planificar la seqüència didàctica, m'he basat en les fases pròpies de planificació de l'Ensenyament Multinivell i del Disseny de Programacions Múltiples (DPM), i que són les que proposo utilitzar per fer aquest tipus de treball:

1a.Fase: determinar allò que és més important i fonamental de tot el que es proposa que aprenguin els alumnes i que es consideri com l'eix fonamental de la intervenció per a tot l'alumnat i que es formuli com a objectiu d'aprenentatge per a tots.

2a.Fase: preparar diferents maneres de presentar la informació (visual, auditiva, etc.) per tal que tot l'alumnat hi tingui accés, segons les seves capacitats.

3a.Fase: preparar diferents maneres de treballar a l'aula, de tal manera que, ni que sigui participant parcialment d'algunes activitats, tinguin l'oportunitat de treballar per aprendre sobre els continguts plantejats a la primera fase.

4a.Fase: establir els tipus d'avaluació per mitjà dels quals tots els alumnes han de poder mostrar els seus progressos.

El procediment de disseny de la seqüència didàctica ha seguit les fases marcades per a la formulació del DPM:

1. Experiències que es pretén que comparteixin.

2. Les evidències que indicaran que l'alumnat ha arribat a l'objectiu desitjat.

3. Un pla estructurat en sessions de treball de classe.

Per exemple, en la seqüència didàctica que desenvolupo a continuació, el que he fet és veure en cada tasca, què podia aportar un alumne nouvingut a nivell de vocabulari i com podia arribar a treballar la mateixa tasca que la resta, partint de la base que el que no sap és la llengua però els coneixements del que és una entrevista (en aquest cas) sí que mínimament els pot tenir, ja que estem parlant d'alumnat que ve escolaritzat.

I, insisteixo, sempre sense perdre de vista que aquests alumnes no són avaluats de Llengua Catalana i que, per tant, el que se'ls pot demanar ha de ser coherent amb aquest condicionant i amb el fet que parteixen d'una integració zero pel que fa a aquesta assignatura.

Cal tenir en compte, també, que és la primera vegada que es trobaran en una situació com aquesta amb la Llengua Catalana i la proposta està elaborada des d'aquesta perspectiva. És a dir, com a un primer apropament d'aquests alumnes a la llengua catalana i dels alumnes autòctons a les llengües xineses, urdús i a les peculiaritats pròpies del castellà d'Argentina i Veneçuela.

És, per tant, un exemple de seqüència didàctica que activaria per primera vegada aquesta manera de treballar. La qual cosa implica que, mica en mica, s'hauria d'anar veient com es pot incrementar el nivell de dificultat i d'implicació d'aquests alumnes. Per tant, es tracta d'una seqüència didàctica que iniciaria aquest procés integrador i de reflexió metalingüística.

4.4. L'AVALUACIÓ

L'avaluació, en el cas de l'alumnat autòcton, serà formativa, certificativa i formadora, mentre que, en el cas de l'alumnat nouvingut, es farà una avaluació formativa i formadora, ja que aquest alumnat no és avaluat certificativament de Llengua i Literatura Catalana.

Per portar a terme l'avaluació, es tindran en compte totes i cadascuna de les tasques que es faran a classe per tal de tenir una visió global del coneixement que va adquirint l'alumnat. Amb aquest objectiu el diari que portarà cada grup cooperatiu i la presentació d'un portafolis individual amb totes les tasques treballades seran les eines d'avaluació.

Hi haurà una avaluació inicial de coneixements previs que es farà per mitjà d'autoavaluació (veure annex 2, pg. 44, figures 1 i 2), una avaluació mentre s'està aprenent per mitjà d'una fitxa de reflexió lingüística i d'una rúbrica en finalitzar la sessió 4 (Annex 2, pg. 51), una avaluació final que es farà amb format d'autoavaluació (es poden veure les rúbriques dissenyades per a la seqüència didàctica de mostra a continuació: figures A i B) i una avaluació del procés d'aprenentatge a través del "Diari de sessió" i del portafolis individual (les indicacions per tal de dur-lo terme apareixen més endavant: figura C).

Detall de les rúbriques elaborades per a l'avaluació de la tasca final de la seqüència didàctica "L'entrevista: l'art de fer preguntes":

(Figura A)

RÚBRICA TASCA FINAL

DESCRIPTOR	MOLT 3	FORÇA 2	POC 1	GENS 0
L'activitat s'ajusta a les premisses proposades				
Es fa un ús correcte de l'ortografia				
L'estructura de l'entrevista és coherent				
Les preguntes estan ben formulades				
L'entrevista és interessant i dona informació sobre l'entrevistat				

(Figura B)

RÚBRICA ALUMNAT NOUINGUT

(Serà entregada en català i en la llengua pròpia de l'alumne)

DESCRIPTOR	MOLT	FORÇA	POC	GENS
He après vocabulari en català				
He gaudit fent les tasques				
M'he sentit valorat i respectat pel que fa a la meua llengua				
He entès el que se m'ha demanat				

(Figura C)

INDICACIONS PER FER EL PORTAFOLIS *
<ul style="list-style-type: none">
○ Cal presentar totes les activitats.
○ Seguiran l'ordre de classe.
○ Tindrà una portada on hi constaran les següents dades:<ul style="list-style-type: none">
- Nom
- Matèria
- Curs
- Institut
- Títol "Portafolis de treball sobre l'entrevista"
- Una imatge o paraula
○ Índex
○ Valoració de la Seqüència Didàctica:<ul style="list-style-type: none">
- Què has fet?
- Quines activitats hi ha.
- Quines són les que t'han interessat més.
- Quins han estat per tu els millors moments.
- Com ha estat la teva relació amb la llengua estrangera.
○ Totes les activitats. <p><i>*A l'alumnat nouvingut se'ls donaran les indicacions en català i en la seva llengua d'origen.</i></p>

En línies generals, els criteris d'avaluació, que serien els que regirien per a totes les seqüències didàctiques d'aquesta manera de treballar, estan basats en els següents punts:

Per a l'alumnat autòcton:

- Que l'alumne reconegui els trets característics i propis del gènere que es treballa.
- Que les tasques elaborades s'adeqüin a les peculiaritats del gènere corresponent.
- Que l'alumne mostri una actitud proactiva envers les tasques proposades.
- Que l'alumne mostri una actitud de respecte i d'interès per les tasques plurilingües.

Per a l'alumnat nouvingut:

- Que l'alumne reconegui les paraules catalanes clau del gènere que es treballa.
- Que les tasques elaborades s'adeqüin al que es demana a les premisses.
- Que l'alumne mostri una actitud proactiva envers les tasques proposades.
- Que l'alumne mostri una actitud de respecte i d'interès per la llengua catalana.

- Que l'alumne participi, en la mesura de les seves possibilitats, de totes i cadascuna de les tasques de grup.

4.5. LA SEQÜÈNCIA DIDÀCTICA

Amb l'exemple de seqüència didàctica que plantejo a continuació activo tot el que penso que és prioritari de treballar amb un grup de les característiques esmentades (un petit nombre d'alumnat nouvingut que no s'avalua de l'assignatura i que curs 3r ESO amb un grup de 30 alumnes en total), al qual se li aplicarà la metodologia i el sistema d'avaluació que he descrit i elaborat en els apartats anteriors.

Títol del projecte: "L'entrevista: l'art de fer preguntes".

Gènere discursiu central: l'entrevista.

Referències dels textos treballats: entrevista Ricky Rubio (llibre *Projecte Eines. Editorial Castellnou*); entrevista a la cantant Suu, publicada a la revista Enderrock, gener 2019).

4.5.1. Descripció general de la proposta

En aquesta seqüència didàctica treballarem el gènere periodístic de l'entrevista posant èmfasi en la seva estructura per tal que l'alumnat sigui capaç de produir-ne una.

Com he descrit en els objectius, la idea és crear una situació d'aprenentatge significativa i inclusiva, on puguin treballar de manera conjunta alumnes de diferents nivells en el coneixement de la llengua.

Objectius d'aprenentatge

Objectiu central

Al final de la seqüència didàctica l'alumne haurà de ser capaç de generar una entrevista escrita, de manera cooperativa.

Objectius

Els objectius que s'estableixen per a l'alumnat en general són:

1. Entendre i saber comprendre l'estructura d'una entrevista, tot identificant-te els trets característics.
2. Aplicar correctament les normes de puntuació de les preguntes i conèixer els tipus d'oracions interrogatives.
3. Saber obtenir la informació desitjada amb les preguntes adequades.
4. Saber revisar i corregir un text per tal de millorar-lo.
5. Tenir cura de la presentació formal d'un escrit.
6. Conèixer vocabulari d'altres llengües, relacionat amb el gènere.
7. Reflexionar sobre la diversitat lingüística, sobre la dificultat que suposa desconèixer una llengua i sobre el fet d'aprendre una llengua nova.

Per a l'alumnat nouvingut s'estableixen els següents objectius específics, que s'enumeren amb lletres per tal de diferenciar-los dels objectius anteriors:

- a) Aprendre les paraules clau catalanes relacionades amb el gènere de l'entrevista.
- b) Saber revisar i corregir un text per tal de millorar-lo.
- c) Tenir cura de la presentació formal d'un escrit.
- d) Activar els coneixements previs al voltant del gènere que es treballa.
- e) Adquirir autonomia en l'aprenentatge i la comprensió de les paraules noves.
- f) Posar en pràctica el nou vocabulari.

4.5.2. Pla d'experiències d'aprenentatge

A continuació presento un quadre amb l'estructura de les nou sessions de la Seqüència Didàctica (SD) que he dissenyat com a exemple de tot el que fins aquí he exposat. En aquest quadre s'inclouen de manera genèrica els objectius que es volen aconseguir amb el treball de la sessió, el número i la lletra de l'objectiu corresponent als objectius d'aprenentatge de la SD, una breu descripció de les activitats que es realitzaran i la fase de la seqüència didàctica a la qual pertany.

De manera més detallada a l'annex 2 hi ha el desplegament de tot el pla amb el detall dels objectius d'aprenentatge de cada sessió, les activitats descrites més àmpliament, el material que es necessitarà, i les diverses fitxes i rúbriques que s'entregaran a l'alumnat.

SESSIÓ	TÍTOL /OBJECTIU	DESCRIPCIÓ ACTIVITAT	Objectius SD	FASE
1	<p>PRESENTACIÓ: QUÈ EN SABEM DE L'ENTREVISTA?</p> <p>Conjunt d'activitats destinades a introduir el gènere i que han de permetre a l'alumnat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Conèixer els trets característics de l'entrevista. • Reconèixer la definició d'entrevista en les quatre llengües presents a classe. • Activar coneixements previs. • Adquirir autonomia en l'aprenentatge i la comprensió de paraules noves. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Presentació de la SD i com l'avaluarem. 2. En les dues llengües, escriure quatre afirmacions sobre el que es coneix de l'entrevista. 3. Intercanvi d'afirmacions entre els diferents grups. 4. Cada grup classifica les afirmacions segons si les coneixia o no i es corregeixen. 5. Construcció d'un mural amb les afirmacions correctes en català i amb la traducció (els grups on no hi ha alumne nouvingut, se'ls dona l'opció de fer una il·lustració) i un títol en les diferents llengües. 6. Rúbrica d'autoavaluació. 	1-6-7-a-d-e	CONTEXTUALITZACIÓ
2	<p>L'ESPORT I JO</p> <p>Conjunt d'activitats pensades per tal que l'alumnat sigui capaç de:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reconèixer l'estructura d'una entrevista. • Conèixer elements i paraules d'altres llengües. • Preparar i portar a terme una presentació oral d'una persona a partir d'una entrevista. • Posar en pràctica vocabulari nou. • Adquirir autonomia en l'aprenentatge i el coneixement de paraules noves. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Per mitjà d'un qüestionari individual es respondran unes preguntes personals relacionades amb l'esport. L'alumnat nouvingut el rebrà en català i en la seva llengua d'origen. 2. Els grups amb un alumne nouvingut traduiran les seves respostes. 3. Es prepararà una presentació oral de l'alumne nouvingut. El grup on no n'hi hagi, escolliran un company per sorteig. 4. Acabarem la sessió amb les presentacions orals. 	1-2-3-6-7-a-c-d-e-f	DESCONTEXTUALITZACIÓ

3	<p>CONEGUEM A RICKY RUBIO</p> <p>Conjunt d'activitats al voltant de la figura del jugador de bàsquet Ricky Rubio dissenyades per tal que l'alumnat sigui capaç de:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reconèixer l'estructura d'una entrevista. • Comprendre la dificultat que suposa desconèixer la llengua del territori on vius. • Reelaborar un tasca a partir de les correccions. • Adquirir autonomia en l'aprenentatge de paraules noves. • Aprendre paraules clau relacionades amb el gènere. • Posar en pràctica vocabulari nou. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Visionat d'una entrevista a Ricky Rubio. 2. Treball de relacionar preguntes i respostes (a partir d'una entrevista al personatge). 3. L'alumnat nouvingut traduirà les quatre primeres preguntes a la seva llengua d'origen. 4. Lectura en veu alta de l'entrevista (en català i combinant les dues llengües). 5. Fitxa de reflexió lingüística que inclou una activitat pràctica que consisteix en el següent: cada grup elaborarà una targeta on hi figuraran tres objectius (per exemple: demanar on és l'estació de Metro, preguntar com s'arriba al centre de la ciutat, demanar que et deixin un bolígraf, etc.). A continuació, els grups s'intercanviaran les targetes i cada grup, se subdividirà en parelles que hauran d'imaginar que han anat a parar a un país del qual no coneixen la llengua. Cal fer-se entendre per aconseguir l'objectiu. L'alumne nouvingut farà de persona autòctona. 	1-2- 3-4- 5-6- 7-a- b-c- e-f	DESCONTEXTUALITZACIÓ
4	<p>COM HA CANVIAT RICKY RUBIO</p> <p>Conjunt d'activitats al voltant del mateix personatge i elaborades per tal que l'alumne aprengui a:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Extreure informació d'una entrevista. • Reconèixer paraules en diferents llengües. • Formular preguntes de diferents tipus. • Adquirir autonomia en l'aprenentatge de paraules noves. • Posar en pràctica vocabulari nou. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Refrescarem el que es va treballar en la sessió anterior sobre el personatge. 2. Visionarem un altre vídeo on s'entrevista a Ricky Rubio des d'una perspectiva que prioritza la part humana més que no pas l'esportiva. 3. Omplirem la fitxa 3 (treball de comprensió i de vocabulari), de la qual l'alumnat nouvingut amb l'ajut dels companys, traduirà la pregunta 1 i la respondrà seguint les instruccions de la fitxa 3-B (annex). 4. Treball d'intercanvi lingüístic amb vocabulari estranger a partir de la fitxa anterior (el grup que tingui les paraules en llengua estrangera, les compartirà amb la resta de la classe. El portaveu dirà la paraula en estranger i l'alumne nouvingut en qüestió la dirà en la seva traducció catalana). 5. Rúbrica avaluativa. 	1-2- 4-5- 8-9- a-e-f	DESCONTEXTUALITZACIÓ

5	<p>ENTREVISTA A LA SUU</p> <p>Conjunt d'activitats que giren al voltant de la cantant Suu i dissenyades per tal que l'alumnat sigui capaç de:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Extreure informació d'una entrevista. • Diferenciar els tipus de preguntes. • Conèixer les parts i les característiques pròpies d'una entrevista. • Detectar vocabulari nou i posar-lo en pràctica. • Adquirir autonomia en l'aprenentatge i el coneixement de paraules noves. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Visionat del videoclip de la cançó "Tan de bo" de la cantant Suu per tal d'introduir el personatge. 2. Lectura en veu alta de l'entrevista que li van fer a la Suu a la revista <i>Enderrock</i> l'any 2019. 3. Treball de les fitxes 4 i 4B (alumnat nouvingut). El treball està centrat en l'entrevista que li van fer a la Suu i llur comprensió. I, també, es proposa una activitat de vocabulari en català i en llengua estrangera que enllaçarà amb una activitat posterior ("Sopa de lletres"). 	1-2-3-6-a-e-f	DESCONTEXTUALITZACIÓ
6	<p>TREBALLEM AMB VOCABULARI I PLANIFIQUEM LA TASCA FINAL</p> <p>Conjunt de dues activitats. La primera tanca l'activitat de la sessió anterior i té com a objectiu que l'alumnat pugui:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Conèixer paraules noves. • Reconèixer paraules relacionades amb el gènere de l'entrevista. <p>La segona activitat és una activitat de pràctica oral que té com a objectiu que l'alumnat aprengui a:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Entrevistar oralment algú. • Planificar una entrevista. • Posar en pràctica vocabulari nou. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Sopa de lletres</i>. Amb les paraules que han treballat a la sessió anterior, hauran de construir una sopa de lletres que intercanviaran entre els grups. De tal manera que cada grup resoldrà la sopa de lletres d'un altre grup. 2. <i>Exercici de pràctica oral</i>. Cada grup prepararà una entrevista titulada "Què t'agradaria ser de gran". L'entrevistat serà un dels companys del grup. 	1-3-6-7-a-f	DESCONTEXTUALITZACIÓ

7	<p>PREPAREM L'ENTREVISTA "JO DE GRAN VOLIA SER..."</p> <p>A partir d'aquesta sessió, les activitats estan focalitzades en la tasca final.</p> <p>Les d'aquesta sessió estan dissenyades per tal que l'alumnat sigui capaç de:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elaborar la tasca final. • Adquirir autonomia en l'aprenentatge i el coneixement de vocabulari nou. • Posar en pràctica aquest vocabulari nou. 	<p>Activitats a l'aula:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Elaborar una entrevista per fer-la a una persona gran, seguint les indicacions que es donen (annex 3). 2. Assajar com farà la pregunta l'alumne de parla estrangera, ja que una de les premisses és que aquest faci una pregunta en català. <p>Activitats durant l'entrevista:</p> <ul style="list-style-type: none"> - L'entrevista l'ha d'anar a fer tot el grup. - L'alumne estranger ha de fer una pregunta en català. - Gravar amb el mòbil l'entrevista per tal de poder-la transcriure-la més endavant. <p>(Com que les entrevistes es faran fora de l'horari de classe, caldrà que cada grup s'organitzi).</p>	1-2-3- objec tiu centr al – e-f	RECONTEXTUALITZACIÓ
8	<p>TRANSCRIVIM L'ENTREVISTA</p> <p>Aquesta activitat té com a finalitat que l'alumnat sigui capaç de:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Transcriure el material. • Redactar un paràgraf de presentació. • Escriure un bon titular. • Aprendre vocabulari nou. • Adquirir autonomia en l'aprenentatge. • Autoavaluar-se. 	<p>Durant aquesta sessió l'alumnat haurà de transcriure l'entrevista que ha fet al carrer, posar-hi un títol (en les quatre llengües presents a classe) i escriure una presentació. Al final de la classe ho entregarà.</p> <p>En acabar, l'alumnat s'autoavaluarà per mitjà de la rúbrica final.</p>	1-2-3-4-5- objec tiu centr al – a-e	RECONTEXTUALITZACIÓ I SÍNTESI
9	<p>REVISIÓ, SÍNTESI I TANCAMENT</p> <p>Conjunt d'activitats que tenen com a objectiu que l'alumnat sigui capaç de:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reelaborar el text seguint les indicacions de correcció. • Reflexionar sobre l'experiència d'aprenentatge durant la SD. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Reelaborar les entrevistes seguint les correccions. 2. L'alumnat nouvingut farà un recull de cinc paraules que resumeixin la seva experiència amb la seqüència didàctica. Cinc paraules escrites en la seva llengua i traduïdes amb l'ajut dels companys, que posteriorment seran enganxades al mural que vam fer el primer dia. 3. Revisió dels diaris de sessió. 	1-2-3-4-5-6-7-a-b-e-f	REVISIÓ

5. CONCLUSIÓ

Aquesta proposta pretén ser una eina per a la integració de l'alumnat nouvingut en el context d'una escola concertada que presenta pocs recursos de suport lingüístic, per tal que els alumnes d'incorporació tardana d'origen estranger puguin ser atesos seguint les directrius d'una escola inclusiva.

D'altra banda, convindria que el centre revisés o elaborés, en cas que no el tingui, el seu Pla d'Acollida, ja que aquesta situació detectada a 3r ESO es dona, també, al curs següent amb alumnes que han arribat un cop ha començat el curs i amb alumnes que cursen el seu segon any a Catalunya però que no saben pronunciar ni una sola paraula en català i que continuen treballant els mateixos dossiers i amb el mateix sistema. En aquest darrer cas, la situació és més delicada ja que tenen problemes generalitzats a nivell acadèmic i possiblement els faran repetir de curs, amb la qual cosa, l'assignatura de Llengua i Literatura Catalana passarà a ser avaluable, amb el conseqüent problema afegit de no tenir el nivell de català adequat.

En un context d'immersió i d'inclusió com és el que es demana des de les institucions i des de tots els sectors, és important que el centre revisi aquesta situació per tal d'adequar el seu procés d'inclusió i acollida al qual tenen dret tots els alumnes.

En aquest sentit, aquest treball i la proposta que conté pretén ser una petita aportació a aquesta inclusió desitjable. Si més no, es podria plantejar com a metodologia de treball per aquest alumnat un seguit de propostes multinivell per tal que poguessin participar amb la resta de companys i a la vegada aprendre i treballar continguts més propers al que s'està seguint a classe. Potser una bona idea seria que el dossier de català A1 l'anessin fent amb el professor de suport i a casa, com a deures, i que a classe de Llengua i Literatura Catalana seguissin algun tipus de metodologia com que la que aquí es proposa.

En tot cas, el que sí està clar és que el centre hauria de revisar el seu model d'atenció a l'alumnat nouvingut.

Finalment, vull fer especial esment al fet que aquest treball ha estat elaborat durant l'afectació de la COVID-19, amb la qual cosa totes les dades i fonts consultades han estat extretes d'Internet, amb la dificultat que això ha comportat a l'hora d'obtenir dades recents, ja que la majoria d'estudis i articles consultats, pel que fa a dades sobre l'alumnat d'origen estranger, la

segregació existent entre escola concertada i escola pública, als quals he tingut accés, foren elaborats entre l'any 2003 i el 2014.

Barcelona, 4 de juny de 2020

6. BIBLIOGRAFIA

- Arnau, J. (2003). *El model català d'atenció educativa a l'alumnat de nacionalitat estrangera de nova incorporació: comparació amb altres models*. Departament de Psicologia Evolutiva i de l'Educació, Universitat de Barcelona.
- Baldaquí, J.M i Junyent, C. (2013). La sociolingüística a primària i secundària. *Articles de Didàctica de la Llengua i de la Literatura*, (60), 40-55.
- Benito, R i González, S. (2010). De l'aula d'acollida a l'aula ordinària. Orientacions per a la transició. *Fundació Jaume Bofill. Informes breus. Educació* (28).
- Benito, R. i González, I. (2007). Processos de segregació escolar a Catalunya. *Fundació Jaume Bofill* (59), *Col.lecció Polítiques* Editorial Mediterrània.
- Besalú, X (2008). Interculturalitat i currículum. *Caixa d'eines. Llengua, interculturalitat i cohesió social. Cap a un currículum més inclusiu* (08), 50 – 73.
- Carbonell, F. (2006). *L'acollida. Acompanyament d'alumnat nouvingut*. Eumo Editorial / Fundació Jaume Bofill.
- Colomé, E. i Oller, C. (2010). Alumnado de otras culturas. Acogida y escolarización. *Colección Escuela Inclusiva: alumnos distintos pero no diferentes*. Editorial Graó.
- Comajoan, Ll.; Urgell, N.; Vilà, M.(2013). Sociolingüística i argumentació a cycle superior de primària. Anàlisi d'una seqüència didàctica. *Articles de Didàctica de la Llengua i de la Literatura*, (60), 63-74.
- Comajoan, Ll i Vilà, M. (2013). La sociolingüística a primària i secundària. *Articles de Didàctica de la Llengua i de la Literatura* (60), 5-8.
- Collicott, J. (2000). Posar en pràctica l'ensenyament multinivell: estratègies per als mestres. *Suports*, vol. 4, núm 1, p. 87 – 100.
- Dot, D; Vilaregut, C i Servei d'Immersion i Acolliments Lingüístics (2012). *Didàctica del català com a segona llengua per a l'alumnat nouvingut*. Departament d'Ensenyament. Subdirecció General de Llengua i Plurilingüisme.

- Dot, D; Vilaregut, C i Servei d'Immersion i Acol·liments Lingüístics (2013). *Estratègies de suport a l'aprenentatge de l'alumnat nouvingut a l'aula ordinària*. Departament d'Ensenyament. Subdirecció General de Llengua i Plurilingüisme.
- Generalitat de Catalunya (2009). *Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'Educació*. Col·lecció "Quaderns de Legislació" (82).
- Gomà, N i Sánchez, I. (2005) *L'alumnat nouvingut i el català: una perspectiva transversal. L'adquisició de la llengua a Primària i Secundària*. Barcelona. Plataforma per la llengua.
- Mauri, T. (2008). Educació inclusiva i nou currículum. *Caixa d'eines. Llengua, interculturalitat i cohesió social. Cap a un currículum més inclusiu (II)*, (09), 8 – 27.
- Martín, E. (2001). Què vol dir treballar a classe amb tasques comunicatives? (I). *Llengua i ús: revista tècnica de política lingüística* (21), 55. Universitat Pompeu Fabra. Grup de Recerca sobre Ensenyament i Aprenentatge de Llengües (GREAL).
- Mayans, P. (2008). La diversitat lingüística al sistema educatiu: algunes notes. *Caixa d'eines. Llengua, interculturalitat i cohesió social. Cap a un currículum més inclusiu (II)*, (09), 28 -45.
- Mayans, P. i Montés, N. (2013). La participació de l'alumnat de segon d'ESO en la confecció del projecte lingüístic de centre. *Articles de Didàctica de la Llengua i de la Literatura* (60), 52 – 62.
- Mayans, P.; Sánchez, M.José i Servei d'Immersion i Acol·liment Lingüístics (Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya) (2014). *Les aules d'acollida de secundària. instruments d'avaluació i resultats (2005-2014). Novè Simposi: Llengua, Educació i Immigració*. Universitat de Girona i Universitat de Barcelona, Facultat d'Educació i Psicologia, Girona.
- Mayós, C. (2008). El nou currículum i les competències bàsiques. *Caixa d'eines. Llengua, interculturalitat i cohesió social. Cap a un currículum més inclusiu*.(08), 12 – 27.
- Onrubia, J. (2008). Orientacions per a la planificació i gestió d'adaptacions del currículum. *Caixa d'eines* (09), Cap. III.
- Onrubia, J. (2008). Orientacions per a la planificació i gestió d'adaptacions del currículum. *Caixa d'eines. Llengua, interculturalitat i cohesió social. Cap a un currículum més inclusiu (II)*, (09), 66 – 92.
- Ruiz, R.; Padrós, N. i Pei, O. (2008). Ensenyament multinivell i disseny universal de l'aprenentatge. *Caixa d'eines. Llengua i interculturalitat i cohesió social. Cap a un currículum més inclusiu* (08), 28 – 49.
- Servei d'Immersion i Acol·liment Lingüístic (2018). Adequar el currículum. Suport lingüístic i social en aules multilingües. *Alumnat d'origen estranger. Suport*. Departament d'Ensenyament, Generalitat de Catalunya.
- Servei d'Immersion i Acol·liment Lingüístic (2018). Aprendre la llengua de les matèries. *Alumnat d'origen estranger. Suport*. Departament d'Ensenyament, Generalitat de Catalunya.
- Subdirecció General de Llengua i Plurilingüisme (2018). *El model lingüístic del sistema educatiu de Catalunya. L'aprenentatge i l'ús de les llengües en un context educatiu multilingüe*. Generalitat de Catalunya, Departament d'Ensenyament.

Vila, F.Xavier (2013). Algunes nocions essencials de sociolingüística per a docents de primària i secundària. *Articles de Didàctica de la Llengua i de la Literatura* (60), 9-17.

Vila, I. i Siqués, C. (2013). Les llengües de l'alumnat dins del sistema educatiu català als inicis del segle XXI. *Articles de Didàctica de la Llengua i de la Literatura* (60), 18 – 27.

Vila, F. Xavier i Salvat, E. (2013). *Noves immigracions i llengües*. Universitat de Barcelona.

7. ANNEXOS

A continuació, s'annexen les competències i els continguts que es treballaran amb la programació de mostra elaborada (annex 1), i el pla d'experiències d'aprenentatge detallat amb les fitxes de treball de la seqüència didàctica, els esquemes, les premisses de les activitats i la temporització (annex 2).

7.1. ANNEX 1.

COMPETÈNCIES I CONTINGUTS

Aquest annex conté les competències d'àrea, les competències transversals i els continguts clau que es treballen amb la seqüència didàctica "L'entrevista: l'art de fer preguntes".

1. COMPETÈNCIES D'ÀREA

Àmbit lingüístic

Dimensió comprensió lectora:

Competència 1. Obtenir informació, interpretar i valorar el contingut de textos escrits de la vida quotidiana, dels mitjans de comunicació i acadèmics per comprendre'ls. (Objectius 1-3)

Competència 2. Reconèixer els gèneres de text, l'estructura i el seu format, i interpretar-ne els trets lèxics i morfosintàctics per comprendre'l. (Objectius 1-2)

Dimensió expressió escrita:

Competència 4. Planificar l'escrit d'acord amb la situació comunicativa (receptor, intenció) i a partir de la generació d'idees i la seva organització. (Objectius 2-3)

Competència 5. Escriure textos de tipologia diversa i en diferents formats i suports amb adequació, coherència, cohesió i correcció lingüística. (Objectiu central)

Competència 6. Revisar i corregir el text per millorar-lo, i tenir cura de la seva presentació formal. (Objectius 1-2-3-4-5)

Dimensió comprensió oral

Competència 7. Obtenir informació, interpretar i valorar textos orals de la vida quotidiana, dels mitjans de comunicació i acadèmics, incloent-hi els elements prosòdics i no verbals. (Objectius 1-2-3)

Competència 9. Emprar estratègies d'interacció oral d'acord amb la situació comunicativa per iniciar, mantenir i acabar el discurs. (Objectius 1-3)

Dimensió actitudinal i plurilingüe

Actitud 2. Implicar-se activament i reflexivament en interaccions orals amb una actitud dialogant i d'escolta. (Objectius 6 - 7)

Actitud 3. Manifestar una actitud de respecte i valoració positiva de la diversitat lingüística de l'entorn pròxim i d'arreu. (Objectius 6 - 7)

2.COMPETÈNCIES TRANSVERSALS

Personal i social

Competència 3. Desenvolupar habilitats i actituds que permetin afrontar els reptes de l'aprenentatge al llarg de la vida. (Objectius 3-4-5-6-7)

Competència 4. Participar a l'aula, al centre i a l'entorn de manera reflexiva i responsable. (Objectius 3 - 4 - 6 - 7)

3.CONTINGUTS CLAU

Dimensió comprensió lectora:

- Estratègies de comprensió per a l'abans, durant i després de la lectura i de la seqüència audiovisual. (Objectius 1-2-3-6-7)
- Estratègies de cerca, ús de cercadors i tractament de la informació per a la construcció del coneixement. (Objectiu central i objectius 6-7)
- Pragmàtica: elements de la comunicació i gèneres textuais. (Objectius 2-3-4-5)
- Lèxic i semàntica: lèxic precís i apropiat a contextos concrets i quotidians. (Objectius 1-2-6-7)

Dimensió expressió escrita:

- Estratègies per a la producció de textos escrits: l'escriptura com a procés. (Objectius 1-2-3-4-5)
- Adequació, coherència, cohesió, correcció i presentació. Normes ortogràfiques. (Objectius 2-4-5)
- Morfologia i sintaxi: sintaxi de l'oració.(Objectius 1-2-3)

Dimensió comprensió oral:

- Processos de comprensió oral: reconeixement, selecció, interpretació, anticipació, inferència, retenció. (Objectius 1-3)
- Textos orals formals i no formals, planificats i no planificats. (Objectiu central)
- Formes de cortesia en les interaccions orals. (Objectiu 1)
- Pragmàtica: elements de la comunicació. (Objectiu 1 -3)
- Lèxic i semàntica: lèxic precís i apropiat a contextos concrets i quotidians.(Objectius 1-2-3-6-7)
- Formes de cortesia i respecte en les interaccions orals.(Objectiu 1)

7.2. ANNEX 2.

PLA D'EXPERIÈNCIES D'APRENTATGE DETALLAT AMB EL MATERIAL DE TREBALL

SESSIÓ 1: PRESENTACIÓ: QUÈ EN SABEM DE L'ENTREVISTA?

OBJECTIUS (*aquests objectius estan correlacionats amb els objectius 1,6,7, i a, d,e dels objectius de la S.D. Entre parèntesi s'indica a quin correspon cadascun:*

Al final de la sessió, l'alumnat haurà de ser capaç de:

1. Definir què és una entrevista (1)(d)
2. Conèixer els trets característics del gènere (1) (a)
3. Reconèixer la definició d'entrevista en català, castellà, urdú i xinès. (6,7)(a-e)

Tenir clar què es treballarà durant la seqüència didàctica i com s'avaluarà.

Activitats a l'aula:

1. Presentació de la seqüència didàctica (què treballarem, com ho treballarem i com ho avaluarem).
2. Cada grup ha d'escriure en una cartolina quatre afirmacions sobre el que coneix de l'entrevista (en les dues llengües presents al grup, en el cas dels grups que tinguin alumne nouvingut).
3. Les cartolines es reparteixen entre els grups, de tal manera que cada grup tindrà les frases d'un altre grup.
4. Cada grup ha d'assenyalar amb diferents colors les frases segons:
  - a.Ja ho coneixia (amb color verd)
  - b.L'afirmació no és correcta (amb color blau)
  - c.No la coneixia i creiem que és veritat (amb color vermell)

Un cop les hagin assenyalat, procedirem a corregir la cartolina que té cadascú. I de les frases que són correctes de cada cartolina, cada grup n'escollirà una i els grups que tinguin els alumnes nouvinguts, les traduiran a la llengua d'origen de l'alumne en qüestió (urdú, mandarí, castellà).

Els tres grups que no tenen alumne nouvingut, caldrà que il·lustrin la frase amb llenguatge visual.

5. Es construirà un mural amb una cartolina amb les frases originals catalanes amb llur traducció i il·lustració, que estarà penjat a classe mentre duri la seqüència didàctica.
6. Al mural s'hi posarà el títol "L'entrevista: l'art de fer preguntes", en català, en xinès, urdú i castellà, i amb una il·lustració.
7. En acabar, ompliran la rúbrica d'autoavaluació (*figures 1 i 2*)

Material: cartolines, bolígrafs o retoladors de color blau, verd i vermell, colors, cola/cinta adhesiva.

(Figura 1)

RÚBRICA INICIAL

(Alumnat autòcton)

DESCRIPTOR	MOLT	FORÇA	POC	GENS
Coneixia el que és una entrevista?				
Sabria fer una entrevista?				
M'he implicat en el treball del grup				
La llengua d'origen del meu company de grup em resulta difícil?				

(Figura 2)

RÚBRICA INICIAL (*aquesta rúbrica serà entregada en català i en la llengua d'origen de l'alumne nouvingut*)

(Alumnat nouvingut)

DESCRIPTOR	MOLT	FORÇA	POC	GENS
Coneixia el que és una entrevista?				
Sabria fer una entrevista?				
M'he implicat en el treball del grup				
La llengua catalana em resulta difícil				

SESSIÓ 2: L'ESPORT I JO

OBJECTIUS (*aquests objectius estan correlacionats amb els objectius 1,2,3,6,7 i a-c-d-e-f dels objectius de la SD*):

Al final de la sessió, l'alumnat haurà de ser capaç de:

1. Respondre una entrevista (1-3)(a-c-d-e)
2. Conèixer elements i paraules d'altres llengües (6-7)(a-e)
3. Preparar i portar a terme una presentació oral d'una persona(1-3), (e-f)

Activitats a l'aula:

Es repartirà la fitxa 1 (qüestionari personal sobre esport), aquesta fitxa cal omplir-la de manera individual. L'alumnat nouvingut la rebrà en català i en la seva llengua d'origen, i respondran en la seva llengua. A continuació, els grups que tenen un dels alumnes nouvinguts, hauran de traduir entre tots les respostes i per fer-ho utilitzaran les consultes en línia (ja que disposen d'iPod).

Els altres 3 grups, escolliran un dels companys (per sorteig) i prepararan una presentació del company en relació a les seves respostes.

Com ho presentaran? Seguint l'esquema que se'ls entregarà (*figura 3*).

Els grups amb component d'atenció a la diversitat, un cop ho tinguin traduït també prepararan la presentació, però en aquest cas el company a presentar serà l'alumne NEE.

Material: fitxa 1 i iPod.

FITXA 1

Responen aquestes preguntes individualment:

1. Practiques algun esport? Quin?
2. Quantes hores per setmana entrenes? T'ho passes bé?
3. Creus que val la pena sacrificar-se per aconseguir èxits esportius? Digues perquè.
4. Fins quan tens intenció de practicar?
5. En un futur, t'agradaria ser esportista professional? Digues perquè.
6. Si en un futur, no fossis esportista, què series?

OPCIÓ B

Si no practiques cap esport, respon aquestes cinc preguntes:

1. Quina és l'activitat a la qual dediques més hores fora de classe.
2. Quantes hores per setmana hi dediques? T'ho passes bé?
3. Creus que aquesta activitat aporta alguna cosa a la teva vida. Diques quina i perquè.
4. Per què no practiques cap esport?
5. Si haguessis de començar a practicar-ne un, quin escolliries? Diques perquè.
6. Si no fossis esportista, a què et dedicaries en un futur?

(Figura 3)

Esquema per a la presentació sessió 2

Orientacions per a l'alumne: 3 dels components del grup prendran la paraula i el personatge "presentat" no.

1	La presentació començarà amb la següent frase: "Avui tenim amb nosaltres, el (nom), que dedica X hores a fer el seu esport preferit, el (nom de l'esport)	Un dels membres del grup
2	Continuarà amb un resum de les respostes.	Un altre membre del grup
3	Tancaran donant-los les gràcies i animant-lo a continuar entrenant, fent esport, etc.	Un altre membre del grup

SESSIÓ 3: CONEGUEM A RICKY RUBIO

OBJECTIUS (*aquests objectius estan correlacionats amb els objectius 1,2,3,4,5,6 i 7, i a-b-c-e-f dels objectius de la SD*):

Al final de la sessió, l'alumnat haurà de ser capaç de:

1. Reconèixer l'estructura d'una entrevista (1)(a)
2. Saber resumir en un titular el contingut de l'entrevista (1), (e-f)
3. Comprendre la dificultat que suposa desconèixer la llengua del territori on vius (6-7).
4. Reelaborar una tasca a partir d'unes correccions. (4-5),(b-c)

Activitats a l'aula:

1. Visionat de l'entrevista a Ricky Rubio (enllaç a l'apartat "materials").
2. Treball de la fitxa 2A que consisteix en relacionar les preguntes amb les respostes d'una entrevista que se li va fer a Ricky Rubio. L'activitat l'han de fer entre tots i tots han d'omplir la fitxa, ja que en acabar la sessió es recollirà una de les fitxes (per sorteig) i serà entregada a un altre grup. I cada grup corregirà la fitxa d'un altre i li posarà una nota. Seguidament, la fitxa serà retornada al grup corresponent que procedirà a revisar i reelaborar l'exercici amb les correccions pertinents.

L'alumnat nouvingut traduirà les quatre preguntes primeres (al xinès, a l'urdú i al castellà, respectivament).

Un cop finalitzada la tasca, es llegirà l'entrevista en veu alta.

I en acabar aquesta lectura, es farà un exercici de lectura en veu alta combinant les diferents llengües amb la traducció feta pels alumnes. De tal manera, que aquests alumnes faran la pregunta en la seva llengua i un del grup donarà les respostes en català.

Quan s'acabi aquesta part de l'activitat, tots els grups hauran d'omplir la fitxa de reflexió lingüística (fitxa 2B).

Material: <https://www.youtube.com/watch?v=ftn52Q4wvHY&list=PLHF437Sz2MHRsJ2y1t3y4u0X8-OXnJqT8&index=115>; fitxa de treball 2A i fitxa de reflexió lingüística 2B.

FITXA 2A

L'ENTREVISTA – 3r ESO

Ricky Rubio

Aquí hi ha una entrevista que van fer a Ricky Rubio ja fa uns anys. Amb grups cooperatius, feu la següent activitat:

- a. Posa les preguntes que correspongui, del llistat que tens a continuació. Les respostes estan endreçades.
- b. Posa un títol a l'entrevista.

PREGUNTES

- Com et definiries personalment?
- Els teus millors amics són esportistes professionals?
- Com és el teu dia a dia?
- A quina edat vas començar a jugar a bàsquet? I a quina edat vas decidir dedicar-t'hi professionalment?
- Practiques cap més esport?
- Quan tenies catorze anys vas debutar en la lliga ACB a Granada. I l'any següent et van donar el premi de jugador revelació de la Lliga. Aleshores t'esperaves arribar fins a on ets avui?
- Com encaixes les derrotes i com portes l'èxit?
- En les competicions internacionals, en quin idioma et comuniques? Quants idiomes saps?
- Quins valors creus que t'afavoreix, l'esport? Com diries que ha marcat la teva personalitat?

TÍTOL

PRESENTACIÓ

En Ricky Rubio és un jove de divuit anys que viu al Masnou i que és conegut i admirat per tothom per la seva ràpida i esplèndida carrera com a jugador de bàsquet. Els seus èxits, la seva popularitat i el seu bon caràcter l'han convertit en un exemple per a molts joves del nostre país.

1. _____

Vaig començar a jugar a bàsquet quan tenia cinc anys. Vaig debutar a l'ACB a catorze anys.

2. _____

La veritat és que no m'ho esperava. Tot ha passat tan ràpid que costa d'assimilar, però tot i això estic molt content de com han anat les coses.

3. _____

Els valors que més reforça l'esport són la companyonia i el treball en equip. I, ara per ara, per mi és una forma de vida.

4. _____

No, no podem practicar altres esports. No ens és permès, per evitar possibles lesions.

5. _____

No, tot i que tinc molts bons amics que sí que ho són.

6. _____

En les competicions internacionals parlem anglès o castellà. Els idiomes que de moment sé són el català, el castellà i l'anglès.

7. _____

Soc una persona bastant tímida, però crec que molt noble amb els meus amics i companys. En canvi, a la pista no soc tímid.

8. _____

Les derrotes les encaixo molt malament. I l'èxit...intento portar una vida el més normal possible...

9. _____

Un dia a dia complicat, com tota persona que treballa i estudia alhora. Per mi, el bàsquet ara és la meua feina. El que passa és que és una feina dura, ja que he de treballar cada cap de setmana, els dies de festa, i viatjar molt.

FITXA 2B: REFLEXIÓ LINGÜÍSTICA

1. Quina llengua m'ha resultat més fàcil d'entendre?

2. Per què?

3. Com podríem fer per entendre'ns amb algú que només parla una de les llengües que nosaltres no entenem?

4. Cada grup elaborarà una targeta on hi figuraran tres objectius (per exemple: demanar on és l'estació de Metro, preguntar com s'arriba al centre de la ciutat, demanar que et deixin un bolígraf, etc.). A continuació, els grups s'intercanviaran les targetes i cada grup, se subdividirà en parelles que hauran d'imaginar que han anat a parar a un país del qual no coneixen la llengua. Cal fer-se entendre per aconseguir els objectius. L'alumne nouvingut farà de persona autòctona.

5. Com us heu sentit quan no us entenien?

SESSIÓ 4: Com ha canviat Ricky Rubio

OBJECTIUS (aquests objectius estan correlacionats amb els objectius 1,2,4, 5,8 i 9, i a-e-f dels objectius de la SD:

Al final de la sessió, l'alumnat haurà de ser capaç de:

1. Saber extreure informació d'una entrevista a partir de les paraules clau(5), (a-f)
2. Reconèixer paraules en diferents llengües(8,9), (a-e)
3. Formular preguntes(1-2-4), (a-f)

Activitats a l'aula:

1. Primer de tot refrescarem el que vam treballar sobre la figura de Ricky Rubio a través de pluja d'idees.
2. A continuació, visionarem el segon vídeo de Ricky Rubio (veure enllaç a "materials").
3. Omplirem la fitxa 3. D'aquesta fitxa, l'alumnat nouvingut traduirà la pregunta 1 amb l'ajut de l'iPod i dels companys i la respondrà seguint les instruccions de la fitxa 3-B.
4. El grup que tingui les paraules en llengua estrangera, les compartirà amb la resta de la classe. El portaveu dirà la paraula en estranger (urdú, mandarí o castellà) i l'alumne nouvingut en qüestió la dirà en la seva traducció catalana.

Un cop acabat, donarem 15 minuts per tal que tothom tingui les fitxes plenes per tal de recollir-les.

I hauran d'omplir la rúbrica corresponent. A l'alumnat nouvingut la rúbrica se'ls entregarà amb traducció.

Material:<https://www.youtube.com/watch?v=lichIijchWM>, fitxa 3 i rúbrica.

FITXA 3

1. Quines paraules descriuen el canvi que ha patit Ricky Rubio entre el moment que li van fer l'entrevista escrita de la fitxa 2 i el moment de l'entrevista que acabem de veure? (mínim de 7 paraules)
2. Com estava l'entrevistat? Còmode o incòmode?
3. De què ha parlat?

4. Què t'hauria agradat preguntar-li? (fes 2 preguntes)

5. Les paraules que ha escrit el teu company en urdú-castellà-mandarí comparteix-les amb la resta de la classe.

FITXA 3 - B

(Serà entregada en català i en la llengua d'origen de l'alumne nouvingut)

- ❖ Quines paraules descriuen el canvi que ha patit Ricky Rubio entre el moment que li van fer l'entrevista escrita de la fitxa 2 i el moment de l'entrevista que acabem de veure? (5 paraules)
- ❖ Les cinc paraules posa-les en la teva llengua i després busca'n la traducció al català.
- ❖ Seguidament, comparteix les paraules amb els teus companys de grup i practica la pronúncia de la traducció catalana.
- ❖ Quan el teu company de grup hagi dit la paraula en la teva llengua, digues-la tu en català.

RÚBRICA SESSIÓ 4

DESCRIPTOR	MOLT 3	FORÇA 2	POC 1	GENS 0
L'activitat m'ha interessat				
He après coneixements nous				
He tingut en compte l'ortografia				
Què és el que més t'ha interessat?				
Què has après?				
Quins errors has estat a punt de cometre?				

SESSIÓ 5: ENTREVISTA A LA SUU

OBJECTIUS (aquests objectius estan correlacionats amb els objectius 1,2,3 i 6, i a-e-f dels objectius de la SD):

Al final de la sessió, l'alumnat haurà de ser capaç de:

1. Extreure informació d'una entrevista(3)(a-e)
2. Formular preguntes amb prèvia(2)
3. Diferenciar les preguntes directes de les indirectes(2).
4. Conèixer les parts i les característiques d'una entrevista(1), (a-e-f)
5. Detectar vocabulari nou (6), (a-f)

Activitats a l'aula:

1. Escoltarem i veurem la cançó "Tan de bo".

2. Treball fitxa 4:

- a) Llegirem en veu alta l'entrevista que li van fer a la revista *Enderrock* l'any 2019.
- b) Es treballaran les activitats proposades a la fitxa 4 i 4B pels alumnes nouvinguts. Aquests últims tindran una entrevista més reduïda i se'ls demanarà unes tasques diferents, però una d'elles servirà per preparar l'activitat "sopa de lletres" del proper dia. Malgrat tinguin les fitxes diferenciades, el treball es farà en grups cooperatius, ja que el suport que el grup es pugui donar és important. I es demanarà als alumnes que omplin les dues fitxes, ja que es recolliran totes dues de manera aleatòria (per sorteig).

En el cas dels dos grups que no tenen alumnat nouvingut, podran escollir una de les llengües i faran el mateix (omplir les dues fitxes).

Material: cançó (<https://www.youtube.com/watch?v=x3a3MYOXDaQ>), fitxes 4 i 4B, entrevista a la Suu en paper.

FITXA 4: ENTREVISTA A LA SUU

1. Llegiu l'entrevista que li van fer a la Suu a la revista Enderrock l'any passat.
2. Després de llegir-la omple la fitxa següent:
  - Descriu com és la Suu (5 línies).
  - Escriu 3 preguntes, amb una prèvia, que li faries a la Suu. (Recorda: una prèvia és una petita introducció abans de fer la pregunta. Per exemple: "ja fa anys que cantes, quan era petita t'imaginaves que series cantant?")

- 1.
- 2.
- 3.

- Quines preguntes són indirectes i quines són directes (pots posar el número de la pregunta).
- Omple els buits:
  - Per fer una entrevista cal buscar ..... sobre la persona que es vol .....
  - En una entrevista primer de tot apareix una ..... i a continuació es fan .....
  - Les preguntes tancades demanen com a resposta.....
  - Les entrevistes poden ser de dos tipus: ..... i .....
  - L'estructura d'una entrevista és:
    1. ....
    2. ....
    3. ....

I porta un ..... al principi de tot.

FITXA 4-B

(Aquesta fitxa i l'entrevista s'entregaran en català i amb la traducció corresponent: urdú, xinès i castellà)

ENTREVISTA A LA SUU

1. Llegeix l'entrevista a la Suu.
2. Busca el significat de les frases i de les paraules subratllades.
3. Quan tinguis la traducció, prepara tres preguntes que li faries a la Suu, tot utilitzant cinc de les paraules o frases subratllades.

SESSIÓ 6: TREBALLEM AMB VOCABULARI I PLANIFIQUEM TASCA FINAL

OBJECTIUS *(aquests objectius estan correlacionats amb els objectius 1,3, 6 i 7, i a-f de la SD):*

Al final de la sessió, l'alumnat haurà de ser capaç de:

1. Conèixer paraules noves(6,7), (a)
2. Reconèixer paraules relacionades amb el gènere de l'entrevista(1), (a).
3. Entrevistar oralment algú(3), (f).
4. Planificar una entrevista(1)(a-f)

Activitats a l'aula:

1. Sopa de lletres:

Cada grup elaborarà una sopa de lletres amb les paraules de l'entrevista que s'han treballat a l'apartat corresponent (paraules noves o de significat poc conegut, en el cas de l'alumnat de llengua catalana, i paraules traduïdes en el cas de l'alumnat nouvingut; en el cas dels grups que només tenen català, només ho faran en aquesta llengua). És a dir, hauran d'agafar 5 paraules (3 de catalanes i 2 de la llengua de l'alumne nouvingut del grup) i posar-les en els requadres de la fitxa, i omplir la resta de quadres amb lletres variades fins a omplir-los tots. Quan ho tinguin fet, els grups s'intercanviaran la fitxa i cada grup haurà de resoldre la "sopa de lletres" d'un altre grup.

2. Exercici de pràctica oral:

Els grups prepararan una entrevista sobre el tema "Què t'agradaria ser de gran". Serà una entrevista que es farà de manera oral a un dels companys del grup que s'escollirà per sorteig. (Veure premisses *figura 4*).

Tant la persona que entrevistarà com la que serà entrevistada seran escollides per sorteig i es farà davant la classe, seguint l'estructura següent:

- Presentació: "Bon dia/Bona tarda, avui tenim amb nosaltres a ..... i parlarem amb ell/a sobre què li agradaria ser de gran. Hola, ..."
- Preguntes.
- Comiat.

Material: sopa de lletres, fitxa final, premisses i pautes d'estructura.

(Figura 4)

PREMISSES PER A L'ENTREVISTA ORAL (SESSIÓ 6)

- a. Ha de tenir 4 preguntes.
- b. Les preguntes s'hauran d'ajustar a la persona que s'entrevisti.
- c. Hi ha d'haver una pregunta indirecta.
- d. Les preguntes han de ser obertes.
- e. L'alumnat nouvingut haurà de realitzar una de les preguntes (per tant no podrà ser l'entrevistat).

SESSIÓ 7: PREPAREM L'ENTREVISTA "JO DE GRAN VOLIA SER..."

OBJECTIUS (aquests objectius estan correlacionats amb els objectius 1,2,3, e-f dels objectius de la SD i amb l'objectiu central.):

Al final de la sessió, l'alumnat haurà de ser capaç de:

1. Documentar-se sobre el tema de l'entrevista (1,3).
2. Preparar un qüestionari (formular preguntes i ordenar-les)(1,2,3).
3. Fer una entrevista al carrer seguint les indicacions donades (objectiu central)(e-f).

Activitats a l'aula:

1. Elaborar una entrevista per fer-la a alguna persona gran, seguint les indicacions corresponents (veure figura 5).

2. Assajar com farà la pregunta l'alumne de parla estrangera, ja que una de les premisses de l'entrevista és que aquest alumne faci una de les preguntes en català.
3. Presentar la rúbrica per tal que l'alumnat tingui clar què és el que es tindrà en compte.

Activitats durant l'entrevista:

- El grup ha de realitzar l'entrevista tot junts. Per tant, han de quedar un dia per fer-ho.
- L'entrevista l'han de portar preparada.
- Una de les preguntes l'ha de fer l'alumne de parla estrangera, en català.

L'alumne de parla estrangera anotarà aquelles paraules catalanes que l'entrevistat/da digui i que reconegui. Per cada tres paraules reconegudes i correctes, el grup obtindrà 0,25 punts positius que seran sumats a la nota final.

Material: premisses per a la confecció de l'entrevista i presentació de la rúbrica per saber què és el que s'avalua.

(Figura 5)

SESSIÓ 7

PAUTES PER FER L'ENTREVISTA (TASCA FINAL)

- Ha de ser una persona gran (més de 60 anys)
- Cal fer un mínim de 7 preguntes.
- Dues de les preguntes han de ser d'estil indirecte.
- Totes les preguntes han de ser obertes (no poden demanar com a resposta un "sí" o un "no").
- L'entrevista s'ha de gravar amb àudio.
- El tema ha de ser "què volia ser de gran quan era petit/a".
- L'alumne de parla estrangera ha de fer una de les preguntes. Per tant, això suposa assajar abans de sortir a fer l'entrevista (es donarà un temps per fer-ho a classe).
- Durant l'entrevista, l'alumne de parla estrangera ha d'anotar les paraules catalanes que reconegui. Aquesta recopilació serà recollida al diari. Per cada tres paraules correctes, el grup sumarà 0,25 punts que seran sumats a la nota final.

SESSIÓ 8: TRANSCRIVIM L'ENTREVISTA

OBJECTIUS (aquests objectius estan correlacionats amb l'objectiu central de la SD i amb els objectius 1,2,4 i 5, i a-e dels objectius de la SD:

Al final de la sessió, l'alumnat haurà de ser capaç de:

1. Recollir el material i transcriure'l de manera que sigui fàcil de llegir (4,5 i objectiu central), (c,e,f)
2. Redactar un paràgraf de presentació (1,2,4), (a-e)
3. Escriure un bon titular (1,5).
4. Autoavaluar-se.

Activitats a l'aula:

1. Amb el material enregistrat al carrer, transcriure l'entrevista.
2. Posar un títol i una presentació. El titular haurà de ser traduït a l'urdú, al xinès i al castellà. De tal manera, que totes les entrevistes presentaran el títol en les quatre llengües.
3. S'entregarà al final de la classe.
4. Autoavaluació. L'alumnat haurà d'omplir la rúbrica d'avaluació que s'adjunta a l'annex.

Material: la gravació, un exemple del format que ha de tenir l'entrevista: <https://view.genial.ly/5e675a8575ef8e0fc175ada7/vertical-infographic-redacta-lentrevista>

SESSIÓ 9: REVISIÓ, SÍNTESI I TANCAMENT

OBJECTIUS (aquests objectius estan correlacionats amb els objectius 1,2,3,4,5,6 i 7, i a-b-c-e-f de la SD:

En acabar la sessió, l'alumnat haurà de ser capaç de:

1. Reelaborar el text seguint les indicacions de correcció(4, 5), (b-c)
2. Reflexionar sobre les esmenes que cal fer(4), (b).
3. Prendre consciència d'allò que s'ha après al llarg de la seqüència didàctica(1,2,3,6 i 7),(a-b-e-f).

Activitats a l'aula:

1. Es repartiran les entrevistes amb les correccions oportunes.
2. L'alumnat haurà de refer les entrevistes seguint les correccions. Caldrà que tots refacin l'entrevista perquè hauran d'adjuntar-la al portafolis individual.
3. L'alumne nouvingut farà un recull de 5 paraules que resumeixin la seva experiència amb la seqüència didàctica. Les paraules seran escrites en la seva llengua i posteriorment traduïdes amb l'ajut de l'iPod i els companys.
4. Aquestes paraules seran enganxades al mural que vam fer el primer dia.
5. Revisem els diaris. Cada grup exposarà en veu alta un resum del que ha anat anotant en el diari de sessió. Explícitament es farà una reflexió sobre el fet d'haver inclòs els companys nouvinguts. En acabar, el diari s'entregarà a la professora per a llur valoració.

Activitat a casa:

Hauran d'elaborar el portafolis, les indicacions del qual estan a l'apartat "avaluació". Es tracta d'un portafolis individual on han de presentar totes les tasques que han realitzat durant la seqüència didàctica.

Material: les entrevistes escrites entregades i el diari.

TEMPORITZACIÓ D'ACTIVITATS

SESSIÓ	FASE	BREU DESCRIPCIÓ ACTIVITAT	TEMPS	IND/GRUP
1	CONTEXTUALITZACIÓ	Presentació de la Seqüència Didàctica (què treballarem, com ho farem i quina serà la tasca final i com ho avaluarem)	10 min	
		Escriure què sabem de l'entrevista	10min	Grup
		Treball sobre les frases	10min	Grup
		Traducció i il·lustració de les frases	10min	Grup

		Construcció d'un mural	15min	Grup
2	DESCONTEXTUALITZACIÓ	Fitxa 1 (qüestionari personal sobre l'esport)	10min	Ind.
		Traducció i preparació de la presentació d'un dels companys	20min	Grup
		Presentacions	30min	Grup
3	DESCONTEXTUALITZACIÓ	Visionat de l'entrevista a Ricky Rubio	8 min	Grup
		Treball fitxa 1 (entrevista a Ricky Rubio. Relacionar preguntes i respostes)	10 min	Grup
		Lectura en veu alta de l'entrevista	5 min	Grup
		Treball de reflexió lingüística (fitxa 2)	35min	Grup
4	DESCONTEXTUALITZACIÓ	Pluja d'idees per veure on som	5 min	Grup
		Visionat del 2n video de Ricky Rubio	6min	Grup
		Treball fitxa 3 (el canvi experimentat per R.Rubio)	20 min	Grup
		Omplir les fitxes de tots els membres	10 min	Ind
		Omplir la rúbrica	10 min	Ind
5	DESCONTEXTUALITZACIÓ	Mirem el video de la cançó de la Suu	5 min	Grup
		Lectura en veu alta de l'entrevista de la revista Enderrock	5 min	Grup
		Activitats de la fitxa 4 i 4B al voltant de la figura de la Suu	30min	Grup

		Correcció de la fitxa	15min	Grup
		Visionat de l'entrevista a la Suu	5 min	Grup
6	DESCONTEXTUALITZACIÓ	Sopa de lletres	15min	Grup
		Treball d'expressió oral i planificació	45min	Grup
7	RECONTEXTUALITZACIÓ	Presentació i planificació de la tasca final	20min	Grup
		Preparació de l'entrevista	60min	Grup
8	RECONTEXTUALITZACIÓ	Transcripció de l'entrevista i posada a punt per ser entregada.	50min	Grup
	SÍNTESI	Omplir la rúbrica	5min	Ind
9	REVISIÓ	Entrega de les entrevistes als alumnes per tal que les revisin i en facin la versió definitiva	30min	Ind